

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Repkopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Kmet in meščan.

Čudno je, da se Slovenci tako malo bavimo s proučevanjem posameznih slojev naše družbe in ne s tem, v kakem razmerju stoje sloji drug proti drugemu in kako vsi vkup delujejo. Eni povzdigujejo meščana visoko, drugi kmeta in nekateri celo mislijo, da zamore v zdaj še na Slovenskem obstoječih gospodarskih razmerah gospodarsko ubiti kmet meščana in narobe meščan kmeta. Pojavi v naših klerikalnih in liberalnih časopisih, govori strankarjev obeh strank nam kažejo, da se je še malo razmišljevalo o važnosti tega ali onega stanu in o važnosti obeh o danih razmerah. Dobro bi bilo, ako se napravi red v tem pojmovanju.

„Die Landwirtschaft ist die erste aller Künste, ohne sie gebe es keine Kaufleute, Dichter und Philosophen; nur das ist wahrer Reichtum, was die Erde hervorbringt,“ je pisal že cesar Friederik Veliki in danes še vedno velja ta izrek.

Kmetija je važna obrt, važna v gospodarskem, družabnem in političnem oziru. Proizvaja živila za ljudi in živali, proizvaja surovine za obrti. Ko je človek postal kmet, je postal stanovit, s tem se je začela občina, s tem so nastali narodi, države. V kmetiji imajo izvor vsa opravila, ki jih zovemo rokodelstva, ki so se odločila od kmetije in postala samostalna v trgih in mestih. Ko nastanejo mesta, pripravljajo kmet tudi meščanom živila in surovine, oddaja tem ljudem svoje prebitke v izmenjavi za produkte njihovega dela. Kmet je podajal doslej čvrstega, zdravega človeka mestom, ki uničujejo dosti človeškega materiala; tok ljudi se je doslej vršil iz kmetije v mesta. Kmetija uči pametnega dela, uči varčevati, pametno, skromno živeti. Njeni ljudje donajajo drugim stanovom zdravo kri, zdrave mozgane. Vojaške sile dosedanjih držav bi ne bile kaj vredne brez kmeta. Kmet podpira denarno državno življenje. Kmetovanje je zdravo, lepo opravilo; delo na kmetiji obnavlja moči, dočim jih delo v tovarni mori.

Kmetija je in bo najgotovješa podlaga življenja. Citiram tudi še lepe besede francoskega soc. demokrata Jauresa: „Zemljišče je kmetu kos njegovega življenja. Na njem je stala njegova zibel; to leži blizu pokopališča, na katerem počivajo njegovi starši, na njem bode tudi sam kdaj počival. Izpod drevesa pred hišo vidi lahko ciprese, ki bodo kdaj obsenčevale njegovo zadnje spanje. Njegovo zemljišče je kos domovine, ki se da z rokami prijeti; kos zemljišča okoli njega je bistvo, podoba domovine.“

Da pa kratko označim tudi meščanstvo, citiram njegovega hvalitelja Davida Straussa, ki je dejal: „Ponosen sem, da sem meščanski človek. Naj se deva meščanstvo ob vrednost, kolikor hoče, ono je jedro naroda, ognjišče njegovih npravi; meščanstvo je množitelj narodnega bogastva, gojitelj znanosti in umetnosti.“ Meščan je izvršil veliko nalogo v gospodarstvu in drugem življenju. Njegov pomen je bil doslej tolik, da je težavno razsoditi, kdo teh dveh činiteljev, kmet ali meščan, je storil večje delo v razvoju človeškega dela, človeške omike. Meščan je pridobil iz kmetije prvi nauk o spretnostih, rokodelstvih, s katerimi je potem stvaril toliko bogastva, tako velikansko gospodarstvo, kakor je danes, s pomočjo iznajdb svojih rokodelcev in s pomočjo znanosti svojih učencakov. Meščan je pomočni delavec kmetije in v razvoju kmetije najdemo tudi meščansko delo. Meščanski ljudje so oslobodili kmeta sužnosti kmetkega državnega življenja, meščanski učenci, ki so kmetu podali naravoslovne vede, s katerimi je postal danes kmet učen obrtnik, ki iz zemlje in živine pripravljajo živila za veliko milijonov ljudi in za svoj mnogoštevilni zarod. Danes se govori o racionalnem kmetovanju. Danes ima kmet vpogled v življenje rastlin in živali, danes mu ni težavno ustreči velikim potrebam svetovnega trga in danes stremi kmet po vzoru, da postane neodvisen od zunanjih činiteljev. Toploto lahko dobiva po kurjavi, vlogo po vodovodih,

kanalizaciji zemlje. Tehnik daje kmetu spretnejše orodje, postavlja mu stroje za kmetijo. V zadnjem stoletju razvoja meščanstva se je na kmetiji po meščanstvu storilo več dobrega, kakor prej v tisoč letih po tedanjih voditeljih kmetije. — Ta meščan je razvil v 18. stoletju s svojim učenjastvom ter tehniko velikansko delo. Postavil je stroj v gospodarstvo kot pomoč človeku in s tem prevrgel vse stare razmere. To se tudi pozna na kmetiji. Meščan oprosti kmeta tlakarstva, po trgovcu zveže ves svet, utira vožnjo po železnicah po vsem svetu, po kopnem in po morju s parom; s tem je postavil tudi kmeta na širše poprišče, da ta proizvaja za svetovni trg, ne samo zase in za malo število meščanstva, kakor v srednjem veku. Učenci, ki so delali za razvoj industrije, trgovci, ki so uravnali svetovni promet, niso prezrli kmetije. Ta je bila za nje enake važnosti kakor industrija. Meščan je dosti dobrot dobival ves čas svojega življenja iz kmetije, kmet mu je dajal prebitke svojega gospodarstva; ali meščan je vrnil kmetu dosti teh dobrot. Največji prenovitelji srednjeveške uboge kmetije so bili meščanski ljudje in osobito učenci meščanstva.

Po sociologu Gumploviczu nastane narod šele, ko se pridruži meščan kmetu in njegovemu voditelju graščaku. Različne gospodarske pasmi sta kmet in meščan, ali od nastalosti meščanstva, to je od izločitve rokodelstva iz kmetije, katero je sprva kmet sam negoval in negovati moral, nista mogla ta dva delavca ločeno živeti in gospodariti, ker je bil drug drugemu pogoj življenja. Pri manj razvitih narodih obstoji ta ozka zveza še danes; kmet se je le v redkih slučajih, kakor na Danskem, v našem času postavil zopet na celo lastne noge, kakor je stal začetkom svoje zgodovine. Po zadruzi izloča meščanskega rokodelca in trgovca, kakor je zdaj, iz gospodarstva; toda on rabi tehnikov, zdravnikov, knjigovodij, trgovsko izobraženih ljudi, katerih jemlje iz starih meščanskih obrti kot sodelavce zadrug. Kmet in

meščan na Slovenskem si torej še ne moreta biti gospodarska nasprotnika.

Sicer pa ni le teh dveh videti med delavci v gospodarstvu sploh; dosti, celo milijoni so bili in so, ki so sodelovali in nemara storili največ dela v pridobitvi sedanje omike, sedanjih gmotnih bogastev. To je masa onih delavcev, ki niso imeli in še nimajo gotovosti v življenju, ki so stvarili pod vodstvom pametnejših kmetov in meščanov vsa bogastva sedanjeja gospodarstva, omogočili ves sijaj sedanje civilizacije.

Glede teh navajam iz spisa mojstra ekonoma-sociologa in zgodovinarja kneza P. Kropotkina:

„Bogati smo, neskončno bogatejši, kakor navadno mislimo; bogati smo po tem, kar že posedamo, bogatejši pa po tem, kar moremo proizvajati s pomočjo sedanjega mehanizma orodja in neskončno bogatejši pa po tem, kar bi zamogli dobiti iz naše poljedelske zemlje, iz naših manufaktur s pomočjo znanosti in z našim sedanjim tehničnim znanjem, ako bi se te znanosti rabile v pridobitev blagostanja vsem.“

Kakšna je danes kaka civilizirana zemlja? Hoste, ki so jo nekdanj zakrivale, so iztrebljene, močvirje je izginilo, obnebe je zdravo, skratka zemlja je obljubena. Zemlja, ki je nekdanj podajala le travo in nekaj zelišč, daje danes bogate žitne žetve. Pečine, ki so visele nekdanj nad dolinami na jugu, so se spremenile v terase, na katerih se vije trta s svojim zlatim sadom. Divja zelišča in grmovje, ki so prej dajala le neokusne sadeže, korenine, so po oplemenitvi postala redilno okusno sočivje, drevje, ki rodi najplemenitejše sadje.

Na tisoče cest, delanih z železom in kamnom, prezevava dežele, predolbeva hribe; lokomotiva žvižga v divjih globinah Alp, Kavkaza, Himalaje. Reke nosijo ladje, obrežja so prenašena za ladjestaje; umetna pristanišča z vso umetnostjo in z velikim delom ustvarjena, dajejo brodovju varnost proti divjanju orkanov. Globoki rovi so vdeleni v pečevja, labirinti hodnikov vodijo pod zemljo do

premoga, do rud. V krajih, kjer se križajo ceste, so vzrasla mesta in v njih obzidju se nahajajo vsa bogastva industrije, umetnosti in znanosti.

Cele generacije, ki so bile rojene in so umrle v revii, ki so bile podjarmljene, izkoriščane od večnega dela in trpinčene od svoje gospode, so to neizmerno dedščino zapustile našemu stoletju. Tisoč in tisoč let so delali milijoni na tem, da izsekajo hoste, osuše močvirnata tla, da sezidajo ceste, uredijo reke in morja. Vsak hektar zemlje, katerega obdelujemo v Evropi, je gnajilo z lastnim potom več ras; vsaka cesta ima zgodovino tlake, zgodovino nadčloveškega dela in trpljenja. Vsaka milja železnice, vsak meter tunelov je zahteval človeške krvi ...

In vrednost vsake hiše, vsake fabrike, vsakega rudarstva in skladišča je rezultat nakopičenega dela milijonov že zamrlih delavcev in to vrednost si ohranijo ta poslopja le po naporih in delu legijonov ljudi, ki stanujejo po vsej zemlji. Vsak najmanjši del narodovega bogastva pridobi vrednost šele s tem, da je del velike celote. Kaj bi bili naši rudniki, naše fabrike, naša stavišča, naše železnice brez one mase blaga in ljudi, ki se po njih prevažajo?

Na milijone ljudi je delalo na tem, da ustvarijo to civilizacijo, s katero se danes ponasamo. Drugi milijoni, raztrošeni po vsej zemlji, delajo na tem, da jo ohranijo. Brez njih dela bi v 50. letih izginil ves kras in močjoostnost te velike civilizacije.

Ničesar ni — in naj si bo kaka misel, kaka iznajdba — kar ne bi bilo kolektivno delo, kar ne bi izviralo obenem iz prošlosti in sedanjosti. Delo možganov, delo rok, misli in napori mišic — vse stoji v tesni zvezi. Vsaka iznajdba, vsak napredek, vsaka pomnožitev bogastev človeštva ima izvor v vzajemnem delu rok in možganov prošlosti in sedanjosti.

Zato je žalostno, ako se kdorkoli v našem narodu roga kmetu, meščanom ali kakemu delavcu, ako se katerikoli stan povzdiguje nad druge. Na Slovenskem kuhajo še vsi stanovi z vodo. Ali do 60% je kmetov. Vsak

LISTEK.

Lovska smola.

Gospod Francišek Jazbec je bil navdušen nedeljski lovec. Ustrelil si čer ni svoje žive dni ničesar živega, kakor neprevidnega polha po neljubi pomoti. Vse, kar je s triumfatorskim ponosom pripadal domov gospe Jazbulji, vse tista prepelice, jerebice, divje golobe in zajce mu je vsakokrat preskrbel kosmat vestni lovski paznik in krokar Luka, njegov zvesti spremljevalec. Ne da se pa ta, iiti, da je nosil gospod Jazbec tako elegantno lovsko opravo kakor le malokdo in da je bil oborožen skrbneje nego izkušeni afričanski lovec na leve. Iz strokovnjških knjig in časnikov si je polagoma pridobil tako izobrazbo, da je visoko nadkriljeval druge nedeljske lovece, ki so se žalibog le hudobno namužali njegovemu teoretičnemu predavanju.

Prerok ima smolo v domovini, gospod Francišek Jazbec pa je imel še prav posebno hudo smolo doma.

Njegova žena žalibog ni prav vedela ceniti njegovih nimrodskih vrlin, kaj še, očitala mu je celo, da za lov nima prav nikakršnega talenta. Svetovala mu je večkrat, naj rajši ostane v copatah doma in nikar tako lahkomišelnost ne trga novih hlač in škornjev po grmovju in skalovju, ko je vendar dosti divjačine naprodaj. Vrli mož pa je potrpežljivo prenašal grenke očitke in hrepenel le po ugodni priliki, da kar najsijajneje pokaže zaslepljeni soprogi svoje izredne lovške zmožnosti.

Z velikim veseljem se je torej odzval prijaznemu vabilu svojega gorenjskega prijatelja Zadravca, ki mu je pisal, naj pride k njemu na divje peteline. Gospod Jazbec je vedel iz svojih knjig, kako težaven je lov na kralja gozdne kuretine, in je ženi že vnaprej hvalil svoj plen. Nerva Jazbulja pa ga je zopet devala v nič in mu slovesno obljubila, da se s perjem in kremplji vred surovega vsakega divjega petelina, ki ga ustrelil Francišek.

Gospod Jazbec je na vse te jedke kacije molčal ponižno in skromno,

kakor se spodobi pravemu junaku, in se odpeljal vedrega pomladanskega dne dobro oborožen s strelivom, jestvino in pijačo na Gorenjsko. Ker pa je moral gostoljubni Zadravec drugi dan nenadoma odpotovati, je dal Jazbecu za vodnika svojega paznika Janeza.

Židane volje je odrinil Francišek z njim v gorovje. Proti večeru sta se ustavila v zavetju na trati in zanetila ogenj. Gospod Jazbec je svinetino in brinovec po bratovsko delil z Janezom; ves vesel, da ima koga, komur more prodajati svojo lovsko učenost, je jel predavati Janezu o poglavitnih zahtevah strelske umetnosti.

„Kaj pa je bila največja žival, ki ste jo ubili?“ je vprašal Janez.

„Divji maček!“ je odgovoril Jazbec mirnopolosno. „V gozdu nas je počivalo več lovcev, prav kakor zdajle midva. Pa zagledam zver na bukvi, divjega mačka ali divjo mačko, no, tega nisem mogel natanko razložiti v mraku. Zgrabim puško in ustrelim. Divji maček se je takoj mrtev zvalil z drevesa. Pa glej ga spaka! Ko

zbežim tja in ga pogledam, sem videl, da to ni divji maček, divja mačka pa tudi ne, ampak polh! In če bi bil divji maček, ali bi ga morebiti ne bi bil zadel prav tako dobro ali pa še boljše kakor sem polha, ki je vendar mnogo manjši.“

„Hm,“ se je nasmehnil Janez, „ne zamerite mi, gospod, ampak toliko naj vam rečem: pazite, da ne ustrelite namesto divjega petelina kakšne zanikarne vervece!“

„Dobremu lovcu se pripeti marsikaj čudnega in neverjetnega, ljubi moj prijatelj!“ je dejal modro gospod Jazbec. „Tako sem naprimer slišal, da je streljal neki gospod na zajca, ki je bil privezan na močan motvoz, zadel pa ni zajca, ampak samo konopec in zajec mu je žalibog ušel!“

„To je nerodnost!“ je zabavljaj Janez.

„Kakšna nerodnost?“ se je ogrel gospod Jazbec. „Nobena nerodnost! To je zgolj smola, prava lovška smola! Omenjeni gospod je namreč od doma grede srečal troje starih babnic, ki so vse tri lezle v loterijo. Odtod tista nesreča.“

„No, tukaj se nam ni treba bati nobene babe, ki bi silila v loterijo,“ je dejal Janez in začuden pogledoval učenega lovca.

Gospod Jazbec pa je razlagal svojemu spremljevalcu še nekoliko časa, katera pravila je treba najbolj uvaževati lovcu divjih petelinov. Ko pa je videl, da nevhvaležni poslušalec že drmle, se je zavil v svoj plašč in zaspal.

Bilo je še temno, ko ga je zbudil Janez. Krenila sta jo po strmem kolovozu navkreber. Vse je bilo tiho, le nad bližnjo tokavo je žalostno čukal čuk. Na nebu so ugašale zvezde, in svitalo se je za gorami. Prišla sta na rob gozda, koder so stale hoje bolj posamezne.

„Stojte!“ je zašepetal Janez. „Ali ga ne slišite?“

„Tek-tek-tek!“ je jel zaljubljeni petelin klepati in brustiti.

„Skočite no!“ je dejal Janez.

Utrujeni gospod Jazbec je nerodno poskakoval za paznikom od drevesa do drevesa bližje petelinu, ki je vabil kokoši na svatbo.

„Tamle sedi!“ je zašepetal Ja-

razvoj je mogoč le na široki podlagi dobro urejene kmetije; kmetija je le prva. Živil je treba pred vsem. In teh živil ne more pripraviti kemik iz kamena; neprebavljiva so; naš izza milijonov let, z zraslimi živili razvili se organizem jih ne prebavlja. Mestna omika prihaja tudi na kmetijo; na kmetijo hodi in bo hodil v bodoče meščan, delavec industrije; decentralizacija mest se bo začela, čimprej zmaga socijalistično stremenje v gospodarstvu in samovlada ljudi v občinskem in državnem življenju. Ali kmetijsko delo bo vedno najvažnejše delo. Meščan ne sme kmeta nikdar ošabno gledati. Komfort in milijone sta meščanu znana dozdevaj kmet in masa industrijalnega delavstva; zadovoljen naj bo, da se mu tako dobro godi. A kmet naj še ne zaničuje meščana, ker ni še povsod gođen za združeno življenje in na Slovenskem še dolgo dolgo ne bo. Kmet zdaj še rabi meščana, da mu razpečava njegove produkte, da mu odjemlje za svojo kuhinjo, za svojo delavnico produkte kmetije in mu daje denar, katerega tudi kmet v moderni državi rabi in precej rabi. Meščan večjih mest prinaša kmetu še boljše orodje, prinaša mu naravoslovni nauk, s katerim postaja kmet jak in jačji proizvajalec po meščanskem principu: z malimi sredstvi veliki uspehi.

Le največji neumneži ali zlobneži, katerim bi šla večletna ječa, da se napravijo neškodljivi, morejo hujskati v naših sl. razmerah kmeta proti meščanstvu, ki pošteno dela, ali delavcu industrije, ko stremi po boljše plačnem delu in drugem boljšem in kratkovidnej je oni, ki misli, da se človeštvo redi le iz fabriških cunj, da je meščan bog, vse drugo pa nič.

Tudi s stališča principa narodnosti moramo posvetnjaki sprevetiti, da je za narod le tedaj rešitev, ako so vsi njegovi člani dobri delavci, dobri gospodarji, ki so dobro preskrbljeni. Le brezdomovinec kat. pop tega ne sprevidi in nikdar ne bo sprevidel; on je srednjeveški človek, on vidi vse gospodarstvo v obliki srednjeveške kmetije, kakor jo vodi sam. Temu ni zameriti, ako hujška kmeta proti meščanu in industrijalnemu delavcu; meščan je bil njegov sovražnik in delavec industrije je smrten sovražnik kat. duhovstva, kojemu bo trajno kot srednjeveški ostalini storil konec.

Zapisal sem to, ker me je bolelo, ko se je tuintam prikazalo v naših meščanskih krogih v odporu meščanstva proti hujšakem iz farovža neko nasprotje proti kmetu. S kmetijskim delavcem stoji in razpade družba. Najomikanejša, bogato meščanstvo ne sme kmeta omalevaževati, nikar pa ne meščanstvo na Slovenskem, bodi nemško ali slovensko. Kaj smo mi proti meščanom drugih omikanih narodov! Sicer je pa naš kmet že tako daleč razvit, da na gospodarskih potih ne sledi svojem popu. Bil mu je v srednjem veku sovražnik v tem oziru in mu je tudi danes. Današnji kmet je dobro trgovsko izvežban; on ve, s kom mu je kupčevati in v tem oziru ne gleda na verstvo, ne na politično

izpoved meščana; on prav rad vidi, da je vsaj meščan korajžen sovražnik kat. popovstva.

Naj le meščan gleda, da ostane zvest svoji nalogi, da ne beži v farovž, ko hoče urejati vstajajoča masa gospodarstvo drugače in se ve prilagoditi drugim razmeram v pravem času. Naj ji bo pred očmi francoski meščan; to bo najboljši odgovor kat. farovžu na njegov neumen gospodarski bojkot.

Socijalni demokrat.

Pismo iz Hrvatske.

(Zmaga pri volitvah. — Prva saborska seja. — Kje je vladna stranka?)
V Zagrebu, 10. maja.

Pred saborskimi volitvami so izdali vlada, madjaroni in vse opozicijske frakcije, stoječe izven opozicijske hrvatsko-srbske koalicije, parolo: proti resolucionašem!

Boj je bil naperjen v prvi vrsti proti njim s strani madjaronov, ker so se bali za svojo nadvlado, s strani frankovcev, klerikalcev in Radičev seljaške stranke pa zbog tega, ker so resolucionaši baje izdali Hrvatsko Madjarom...

Resolucionaši, hrv. srb. koalicija je pa stala napram tej gonji brez pravega orožja, brez kakršnegakoli vidnega uspeha reske resolucije, stopila je v javnost samo s poštenim geslom: Treba je napeti vse sile, da strmoglavimo 20letne tlačitelje narodne svobode in ustvarimo iz Hrvatske ustavno, na znotraj kulturno krepko deželo! Situacija pri razpustu sabora je bila vzpričo z vso naglico razpisanih volitev gotovo desperatna. Volitve so zalotile koalicijo popolnoma nepripravljeno, neorganizovano, brez vsakršnega volilnega fonda in brez kandidatov. A vendar — zgodil se je naravnost čudež; resolucionaši so strmoglavlili madjaronsko stranko in ji odvzeli baš polovico dosedanjih njenih mandatov. Pokazalo se je, da je vendarle v našem narodu najpopularnejše geslo: strmoglaviti vladajočo stranko. To je eno, drugo je pa bilo to, da je na vse naše kroge izredno vplivala sprememba sistema na Ogrskem, da je tam vlada, ki več ne podpira naših madjaronov, nego želi, da tudi pri nas enkrat zavlada svoboda in ustavnost. Minister Kossuth je izdal naredbo na vse uradnike, ki je veljala tako za nas, kakor za Ogrsko, da lahko uradniki pri volitvah svobodno glasujejo po svojem prepričanju in da zato kasneje ne bo nikomur padel niti glas z glave. To je izredno vplivalo vsaj na naše zajedniške uradnike, ki so na to povsodi sklenili, odkrito glasovati za opozicijo.

Poleg tega je baš neposredno pred volitvami pala glava madjaronske stranke, tiran Tomašić, ki je v zadnjem času vladal na Hrvatskem in ima v prvi vrsti na vesti nasilno politiko vladne stranke. Vzpričo tega je bilo gotovo, da so šteti dnevi madjaronom, in dasi je bilo treba vpricho omejenega števila volilcev in javnega ustnega

glas v zbujajoče se pomladansko jutro.

Kure so zbežale, petelin je iztegnil vrat, zakrillil s perutnicami in s šumnim plapotom odplul nad borovec.

„O — devetindevetdeset mrzlic!“ je vzkliknil razjarjeni Janez in se tolkel po stegnu. „Kaj ste šli kihat, gospod! Ne zamerite, kaj takega pa še ne! Zdaj sva imela dvakrat najlepšo priložnost, na, pa nič! Ojej! O — vse mrzlice tega in onega sveta!“

„Ljubi moj prijatelj, motite se!“ je ugovarjal gospod Jazbec. „Nahod imam, nahod, ne pa mrzlice! Še nikdar se nisem tako potil, kakor danes, ko sva skakala od debla do debla. Prehladil sem se, vidite — hači! — zato imam — hači! — nahod. Lovska smola, kaj hočete!“

„Pst, na onem vrhu poje še eden!“ je dejal Janez. „Ostanite tu, da ne prepadite še tega s kihanjem. Ustrelim ga sam, da ne pojdete prazni domov!“

Toda za lov navdušeni gospod Jazbec si ni dal dopovedati ničesar in je vztrajno tiščal za Janezom.

glasovanja mnogo neustrašnosti in odločnosti v našem, desetletja strahovanem svetu, vendar je padlo v prepad ono, kar se nikakor ni moglo več vzdrževati na površju.

In tako je po tako dolgotrajnem tiranstvu v Hrvatski zasinila nova doba.

Sicer se je za sedaj dosegel samo velik negativni uspeh, da se je zrušil stari sistem, vendar pa ni stopila takoj na plan nova kompaktna opozicijska večina, ki bi bila sposobna prevzeti vladno. Toda to se ne zgodi takoj niti v drugih kulturnih deželah, kamoli na Hrvatskem s tako nazadnjaškim volilnim redom in še vedno s tako protizakonito, khuenovsko volilno prakso!

No, ako bi bile sedaj razpisane nove volitve pod svežim vtiskom, da so madjaroni pali, česar ni nihče smatral za mogoče, bi madjaronska stranka od svojih sedanjih 37 mandatov ne rešila niti dveh, treh.

Zato je pa tudi današnja konstelacija strank v hrvatskem saboru docela provizorne narave. To se mora spremeniti, a že sedaj je jasno in gotovo — edino na korist opozicijske koalicije (resolucionašev), katera stranka je edino sposobna, da prevzame vladno.

Prva večerajšnja saborska seja je bila izredna slika novega položaja na Hrvatskem. Dočim je otvoritev sabora bila vedno le formalnost, je čutil vsakdor, da se v tej seji, ko pride prvokrat po 25 letih v sabor petdesetorica opozicijskega, mora nekaj posebnega zgoditi. In v istini nihče ne pomni take saborske seje. Zbornica, kjer je vladal z železno roko Khuen, iz katere se je metalo neljube poslance, kjer se je končno odvzela imuniteta, da je bilo mogoče oddati poslance tudi sodišču, ako povedo kaj neljube za vladno, preosnovala se je hipoma v svobodni narodni zbor, v katerem je z elementarno silo prodrl triumf naroda nad premaganim dolgotrajnim tiranstvom.

Poseben sijaj je dajalo tej seji že samo dejstvo, da ji je predsedoval po starosti opozicijski, stari liberalci Erazmo Barčič, ki je takoj pokazal velikansko razliko med seboj in svojim prednikom Vaso Gjurgjevičem, ki ga ni več v saboru, a ki je na poslance kričal: „Ven!“ Ne samo, da je v svojem predsedniškem govoru naglašal, kako ima ta sabor nalogo, da ustvari svobodno moderne narave, da pride svobodna narodna volja v vseh zadevah do veljave, temuč je tudi v celem svojem nadaljnjem postopanju pokazal svojo liberalnost, tako da nihče ni mogel sam sebi verjeti, da je v hrvatskem saboru. Najlepši prizori so se odigrali pri čitanju imen vseh saborskih članov. Dočim so bili opozicijski, katere frakcije koli, pozdravljeni z natlačenih galerij z burnim odobravanjem, obispali so posamezne madjarone s psovskami in raznimi nelaskavimi klici. Toda prava burja, orkan narodnega ogorčenja je izbruhnil pri imenu bivšega bana grofa Khuenta, ki je še

vedno virilist našega sabora. Ta hrup, ki je trajal par minut, se ne da opisati. To ni bila navadna demonstracija kake skupine ljudi, temuč skupna, istinito spontana manifestacija dolgo pridržanega narodnega čuvstva.

Prestolni govor, ki ga je s tresočim glasom prečital še sedanji ban grof Pejačević kot kraljevi namestnik, daje saboru inicijativo, v kaki smeri se naj giblje njegovo delo. S tem se prekoračijo meje, kakor da bi sabor sam takorekoč iz svoje inicijative si ne mogel urejevati svoje delo. V ostalem je ta reskript parafraza madžaronskega programa, s katerim so izšli pred volitve. In če vpoštevamo, da je ta reskript datiran 3. maja na Dunaju, t. j. prvi dan volitev, se vidi, da je bilo računeno s prejšnjim položajem, da ostanejo madžaroni v večini. No niti ta reskript ne more motiti opozicije pri njenem delu za ustavne reforme.

Danes ni v hrv. saboru nobene stranke, ki bi imela za seboj večino in da bi potemtakem mogla vladati. Zato je bila v začetku precej komplicirana situacija. Iz Pešte, od starih nekdanjih liberalcev so prihajala naročila, naj se resolucionaši združijo z ostanki madžaronske stranke in tako ustvarijo vladno večino. To bi seveda Pejačevićeva vlada z madžaroni sprejela z obema rokama. Toda tak predlog so vse frakcije v koaliciji a limine odklonile — s tem bi se zaigral pred narodom vsak uspeh koalicije. Iz frankovcev, ki so državno-pravni radikali, in ki so si pridobili 19 mandatov, se nikakor ne more napraviti vladna večina. Zato pa se je rodila edina realna in mogoča misel, da se ostanki madžaronov, ki so itak voljeni ali z nasiljem ali pritiskom, da so še vladna stranka, popolnoma uničijo, z njimi je kompromis izključen. V ta namen se je doseglo nekako sporazumljenje s frankovci glede prvih vprašanj konstituiranja sabora. Sedaj so se zbrali verifikacijski odbori, in menda se opoziciji posreči, da razveljavi kakih 15 madžaronskih mandatov, a vse to bi mogla dobiti koalicija, s čimer bi dosegla sama večino v saboru.

No, ako bi se to ne posrečilo, govori se tudi že o novih volitvah, ako bi baron Pavel Rauch postal ban, kar je precej gotovo. Pejačević se krčevito oklepa banske stolice ter obeta, da bo žrtvoval vse ostale svoje pristaše, samo da le on ostane. Toda to mu ne bo pomagalo. Tudi njemu so dnevi šteti.

Konference pri ministrskem predsedniku.

Dunaj, 11. maja. Načelnik italijanskega kluba baron Malfatti in njegov namestnik dr. Rizzi, ki sta danes konferirala z ministrskim predsednikom, sta naznanila ministrskemu predsedniku italijanske narodne zahteve. Kar se tiče osebnega razmerja med ministrskim predsednikom in italijanskimi poslanci, sta oba poslanca izjavila, da

je to razmerje dobro. Italijanski poslanci poznajo ministrskega predsednika po njegovem delovanju v Trstu, kjer je spoznal prav natančno italijanske želje in zahteve. Princ Hohenlohe je poslancema odgovoril glede italijanskih zahtev pri volilni reformi, da si bo prizadeval, kakor brž se dokončajo dogovori z voditelji strank, da dožene kompromis; ki bo po mogočnosti odgovarjal tudi italijanskim zahtevam. Dr. Rizzi je izjavil, da se mu zdi princ Hohenlohe še vedno nekoliko skeptičen, ker se pač zaveda, kako težavno nalogo je prevzel.

Popoldne je sprejel ministrski predsednik predsedstvo mlado-češkega kluba ter mu predložil načrt o razdelitvi mandatov in volilnih okrajev za Češke. Pri tem je princ Hohenlohe zopet izrekel upanje, da se dožene glede volilne reforme kompromis med Čehi in Nemci. Češki voditelji so izjavili, da ne vežejo na volilno reformo nikakih političnih in narodnih vprašanj, toda svoje nadaljno vedenje napram vladi napravijo odvisno od tega, kako stališče zavzame vlada napram znanim češkim zahtevam. Princ Hohenlohe je poudarjal svojo naklonjenost češkemu narodu, kojega socialni, kulturni in gospodarski pomen visoko čisla. Za Čehi so prišli k ministrskemu predsedniku člani predsedstva poljskega kluba, ki so predložili svoj načrt o razdelitvi volilnih okrajev v Galiciji. Na podlagi tega načrta se bodo vršila nadaljna pogajanja o volilni reformi.

Parlamentarizovanje ministrstva.

Dunaj, 11. maja. V poslanskih krogih se govori, da se princ Hohenlohe odloči za takozvano „malo parlamentarizovanje“. Namesto poljskega ministra dr. Piętakę se pokliče namreč drugi zastopnik poljskega kluba, namesto dr. Rande pa dr. Pacák. Razun tega se nanovo pokliče v parlament neki nemški minister.

Obisk nemškega cesarja na Dunaju.

Berolin, 11. maja. Vsi večji nemški časopisi naglašajo, da ni nikakoli konkretno politično vprašanje povod obisku. — Napram zatrjevanju ogrskega časopisa izjavljajo na merodajnem mestu, da nemška vlada ni nikoli niti mislila na to, da bi se vmešavala v notranje politične zadeve Avstro-Ogrske, in da posebno nikoli ne misli vplivati na stališče katere narodnosti v avstro-ogrski državi.

Ruska državna duma.

Petrograd, 11. maja. Pred zbornico je demonstrovala velika množica, ki je klicala vsakemu poslancu posebej, naj doseže splošno pomiloščenje. Sejo je otvoril državni tajnik Frisch s kratkim nagovorom. Državni tajnik Uxküll pa je prečital prisego ter pozval poslance, da

Dalje v prilogi.

nez. „Ali ga ne vidite! Streljajte vendar!“

„Saperlot,“ je vzdihnil gospod Jazbec ves razburjen, „meni se prav zdi, da sem — pozabil svoj orožni list doma!“

Tedaj je prhnila temna senca od smreke in izginila v mračnem jutru.

„Zdaj ga pa imate!“ se je jezil Janez. „Ta vam je dejal že adijo!“

Gospod Jazbec je v tem srečno našel svoj orožni list in se pomiril. Šla sta molče dalje in v kratkem se je oglasil drug petelin.

„Stopajte tiho! Ne sopihajte tako!“ je rotil Janez lovca. „Pazite tamle na tistemle borovcu mora biti! Spodaj so kure! Glejte, da jih ne splašite. Petelin odleti takoj za njimi!“ No?!

„Ničesar ne vidim na borovcu,“ je dejal gospod Jazbec.

„Menda imate kurjo slepoto,“ se je ljutil Janez. „Na veji dva komolca pod vrhom je!“

„Aha, ga že vidim!“ je odvrnil gospod Jazbec veselo. Vzdignil je puško in — kihnil dvakrat prav na

glas v zbujajoče se pomladansko jutro.

Kure so zbežale, petelin je iztegnil vrat, zakrillil s perutnicami in s šumnim plapotom odplul nad borovec.

„O — devetindevetdeset mrzlic!“ je vzkliknil razjarjeni Janez in se tolkel po stegnu. „Kaj ste šli kihat, gospod! Ne zamerite, kaj takega pa še ne! Zdaj sva imela dvakrat najlepšo priložnost, na, pa nič! Ojej! O — vse mrzlice tega in onega sveta!“

„Ljubi moj prijatelj, motite se!“ je ugovarjal gospod Jazbec. „Nahod imam, nahod, ne pa mrzlice! Še nikdar se nisem tako potil, kakor danes, ko sva skakala od debla do debla. Prehladil sem se, vidite — hači! — zato imam — hači! — nahod. Lovska smola, kaj hočete!“

„Pst, na onem vrhu poje še eden!“ je dejal Janez. „Ostanite tu, da ne prepadite še tega s kihanjem. Ustrelim ga sam, da ne pojdete prazni domov!“

Toda za lov navdušeni gospod Jazbec si ni dal dopovedati ničesar in je vztrajno tiščal za Janezom.

Lovska strast ga je popolnoma osvobodila in sprožil je, še preden je paznik vzdignil svojo puško. Od smreke je padla obstreljena veja, petelin pa se je poslovil zdrav in vesel.

„Zdaj je pa amen!“ je dejal Janez s tako bridkim obrazom, kakor bi jedel same trnje. „Danes ne bo nobenega več, je že prepozno. Oh!“

„To je vendar čudno, ali ne, prijatelj?“ je rekel gospod Jazbec. „Saj sem vendar pravilno meril nanj in ga tudi zadel, tako lepo, da ni mogoče lepše. V našem strelskem klubu — hači! — sem dobil vselej najmanj po eno darilo. Ta zlodjevi petelin pač ni bil normalen, to se pravi tak, kakor stoji v bukvah, sicer bi bil moral pasti — hači! — Bog pomagaj, da je res!“

Janez ni odgovoril ničesar.

Ko pa je videla gospa Jazbulja, da ni prinesel mož nobenega petelina, pač pa kašel in nahod domov, mu je pridigovala tako dolgo, dokler ji ni obljubil, da opusti visokoleteče misli o divjih petelinih in se vrne k domačim piščancem.

Rado Murnik.

Očetovski nauki.

(Svojemu sinu v poduk in ravnanje spisal dr. Ivan Susteršič.)

IV.

Kdor hoče na ljudstvo napraviti vtisk in je ohraniti na svoji strani, ta mora postopati vse drugače, kakor na pr. kake meščanski politik. Meščanstvo hoče imeti mir in veruje le mirnim ljudem, ki podpirajo svoje trditve z dokazi in z resnimi razlogi. Pri masi se z dokazi in z razlogi, z mirnostjo in stvarnostjo ničesar ne opravi. Meščanstvo hoče, da je politik prepričan; mase ne moreš prepričati, ker bi te ne umela, in zato jo moraš premotiti. Ko se je šlo za volilno reformo na Kranjskem, sem jaz delavstvo prav očitno prevrnil, a znal sem je tako premotiti, da je vendar ostalo na moji strani. Seveda so bili takrat v taboru krščansko-socijalnih delavcev zbrani največji backi, njih voditelji pa so bili v moji službi.

Premotiti se da masa le, če nastopiš vedno ognjevito, neustrašeno, brutalno. Ne boj se še tako trivijaln³ deklaracij, še tako banalne rabu¹

stike; izobražencem je to pač zoperno, ali masa je neizobražena in njej ugaja tako postopanje.

Pred vsem pa ti priporočam, skrbi za to, da boš znal svoje pristaše hvaliti, svoje nasprotnike pa grditi. Laskanje je najboljši pripomoček v borbi za ljudsko naklonjenost. Vsi ljudje imajo radi, dase jim laska. Tako je bilo vedno in tako bo vedno. Pri starih Grkih so zmagovalci pri javnih igrah plačevali Pindarju bogate honorarje, da je v njihovo čast zlagal slavospeve. Duhovitim Grkom je bila največja slast, slušati hvalisanja samih sebe in so to kar javno uredili. Takisto je bilo pri starih Rimljanih. Le preglej Horacijeve ode in videl boš, kak-o se je ta pesnik valjal pred množicami svoje dobe. Tudi poznéjs ni bilo nič bolje. Laskanje kraljem in cesarjem je bilo vedno dobro sredstvo, da je človek prišel naprej. Sedaj, ko so razmere drugačne, se je pač laskati tistemu, ki ima največjo moč v rokah, to je ljudstvu. Metoda je ista — le predmet je postal drug.

Čital sem nekoč, da ga ni tako laskavega komplimenta, ki bi ga žen-

so jo podpisali. Potem se je za predsednika soglasno izvolil Muromčev. Preden pa je imel predsednik svoj nagovor, vzdignil se je posl. Petrunkevič ter izpregovoril: „Prva naša svobodna beseda mora veljati tistim, ki so za svobodo domovine žrtvovali svojo lastno svobodo. Tisoče rok se nam izteguje proseč in upajoč nasproti, in ako nam tudi sedaj še ni mogoče razpravljati o pomiloščenju, temu moramo to odložiti do posvetovanja o odgovoru na adreso, vendar se ne moremo premagati, da ne zakličemo že sedaj: Svobodna Rusija za zahteva pomiloščenje vseh zaprtih!“ Tem besedam je sledilo nepopisno navdušenje. — Potem je govoril novi predsednik Muromčev, ki je opozarjal na veliko delo, ki čaka dume ter rekel: To delo bo uspevalo, ker sloni prvič na spoštovanju pred pravičnimi predpravicami ustavnega vladarja in drugič na uresničenju pravic dume, ki izvirajo iz narave ljudskega zastopstva. Nato se je seja zaključila, da je šel predsednik poročat carju o otvoritvi. Prihodnja seja bo jutri v soboto.

Lvov, 11. maja. Iz Rusko-Poljske izvoljeni poslanci državne dume so se posvetovali pod predsedstvom Libickega o organizaciji poljskega kluba. Sklenili so, da združijo poljske narodne zahteve ter ostanejo solidarni s poljskimi poslanci iz Litve.

Varšava, 11. maja. V Lodzu so delavci vprizorili splošni štrajk kot protest proti otvoritvi državne dume. Ustavili so tramvajski promet ter razbili šipe na vozovih. Proti delavcem, ki so se zbrali za rdečo zastavo, je straža ustrelila ter ubila zastavonošo. Na drugem koncu mesta je bil spopad med narodnimi in socialističnimi delavci, ki so izstrelili drug proti drugim nad 100 strelcev iz revolverjev.

Praga, 11. maja. Mestni svet je odposlal v Peterburg sledečo brzojavko: Predsedstvo praškega mestnega sveta odpošlje v zakonodajnem zastopstvu svete Rusije prvičkrat zbranim zastopnikom pozdrav in želi delu državne dume v imenu prestolnice kraljevine Češke najboljšega uspeha v blagor in slavo celokupnega slovenskega sveta.

Novi ministri na Ruskem.

Petrograd, 11. maja. Za ministra notranjih zadev je imenovan Stoljpin, za finančnega ministra Kokovcev, zavrhovnega prokuratorja svetega sinoda knez Širinski-Šahmatov.

Obsodba srbskih častnikov.

Belgrad, 11. maja. Disciplinarno sodišče je obsodilo nadporočnika Petroviča in poročnike Uroševića, Kića, Konstantinovića in Vašića v izgubo šarž,

skaj ne prenesla in ne smatrala resničnim. Še več kakor ženske prenese ljudstvo. Hvali ljudstvo, kar le moreš. Ljudje so že taki, da imajo sami o sebi še vedno boljše mnenje, nego ga more sploh kdo o njih imeti. In sicer jim nagaja najbolj, če hvališ tiste lastnosti, ki jih sploh nimajo. Če rečeš strahopetniku, da je neustrašen heroj, če rečeš goljufu, da je poštenjak, če rečeš bedaku, da je moder — se mu gotovo ne zameriš, nego se mu natrdno pripripiš. No, posameznik je časih še skromen in ima še toliko vesti, da se mu tako hvalisanje zdi sumljivo — masa pa tega ne občuti zato lahko pri hvalisanju mase pretiravaš, kolikor le moreš.

Tudi pri hvalisanju je treba razmeranosti. Če hočeš slovenskega kmeta hvaliti, ne smeš reči, da je tako priden, delaven in trezen, kakor kak drugi kmet, nego reči moraš, da je še veliko delavnejši, pridnejši in treznejši, kakor so drugi.

Če je vlada na pr. dovolila tvoji stranki kako koncesijo, pa bodi še tako izdatna, ne reci nikdar svojim prijateljem: „zdaj ste lahko zadovoljni“, nego reci vedno „premalom je, a več se zdaj ni bilo doseči.“

ker so za novo leto poslali čestitko bivšemu stotniku Novakoviču, ki je bil zaradi protizarote v Nišu obsojen v dveletno ječo. Novaković je sedaj glavni urednik protizarotniškega glasila „Za otačbino“.

Jubilej na Romunskem.

Bukarešta, 11. maja. Romunska vlada je sklenila, da praznuje 40letnico vladanja kralja Karola z dobroteljnimi čini za kmetstvo prebivalstvo. Zbornica, ki se zbere 20. t. m., dobi več tozadevnih predlogov. Jubilejska razstava se otvori 24. t. m. pri Bukarešti.

Turško-egipčanski mejni spor.

London, 11. maja. V Port Said prispe danes angleško brodovje trinajstih ladij. Po preteku ultimata krenejo ladje z velikimi topovi v Sueski prekop. V Džemen je prispelo 12.000 turških vojakov, a ondotni vojni poveljnik zahteva še 30.000 vojakov.

Papež in volitve na Francoskem.

Rim, 11. maja. Iz papeževe okolice poročajo, da je izid francoskih volitev zelo neprijetno presenetil papeža, a ga vkljub temu nič ne odvrne od njegove nameravane cerkvene politike na Francoskem.

Revizija Dreyfusove pravde.

Pariz, 11. maja. Kasacijski dvor vseh združenih zbornic bo takoj po binkošti pričel novo revizijo Dreyfusove pravde. Najvišji dvor bo imel v ta namen v Rennesu več sej.

Konflikt med Španijo in Marokom.

Madrid, 11. maja. Blizu Cente so Marokanci zajeli več španskih ribiških ladij ter grdo ravnali z ribiči. Španska vlada bo zahtevala kategorično zadoščenje.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 11. maja. Oddelek nemških vojakov je naletel pri Gabalah na večjo četo Hotentotov. Vnel se je hud boj, a končno so vojaki pregnali vstaje ter jih začeli zasledovati. Nemci so izgubili tri konjenike, a trije častniki so hudo ranjeni.

Obrtni vestnik.

Vladna predloga o izpremembi zakona o krošnjarstvu, ki je bila leta 1900 poslanski zbornici položena na mizo kot tretji poskus, prilagoditi stari krošnjarski zakon sedanjim razmeram, v parlamentarnih razpravah nima srečne usode. Tekom šestih let, kar je ta krošnjarska predloga v rokah poslanske, odnosno gospodske zbornice, je o njej poslanska in gospodska zbornica že dvakrat razpravljala. Ali sklepom poslanske zbornice gospodska zbornica že drugič ni pritrčila. Razlika v naziranju obeh korporacij se sedaj tiče le določb, ki govorijo o tem, kdaj in pod kakšnimi pogoji je moč, prepovedati v kakšnem kraju krošnjarenje, ter določil,

Pri Nemcih je navada, da vzbujajo narodovo samoljublje s poudarjenjem intelektualne superiornosti. Kolikrat sem čital: „Narod Schillerja in Goetheja, Kanta in Wagnerja“. Pri Slovencih to ni mogoče in tudi ni priporočljivo. „Narod Prešernov“ — to ne napravi nobenega vtiska. Intelektualne zasluge se v Slovencih silno prezirajo in če pojde tako naprej, kakor za mojih časov, bo postalo intelektualno delovanje zaničljivo poklic.

Najlaglje boš izhajal, če se boš laskal ljudem, da so vzorni katoličani, da so vzorni gospodarji, da so sploh vzori vseh vzorov. Meni je fraza o „našem dobrem, vernem ljudstvu“ mnogo koristila, dasi sem si ji na tistem kdove kolikrat prav od srca smejal.

Posebno ti priporočam: izkoriščaj vero. Vera stvarja na eni strani med ljudmi prava brezdnost, na drugi jih pa trdneje veže, kakor vsaka druga vez, trdneje kakor narodnost in trdneje kakor materijalni interesi. Najbolje je seveda, če združiš vse troje in če vse troje izrabljaš v svoje namene. Z nobeno stvarjo se ljudstvu bolj ne pripripiš, kakor če se smatraš

za avtoriteto v vseh javnih krogih. Vsak človek si domišlja, da je silno pameten; če ni z nobeno stvarjo zadovoljen, sam s svojo modrostjo je vedno zadovoljen. Ljudstva ne moreš huje razžaliti, kakor če mu rečeš, da ni zmožno presoditi, jeli kak zakon dober ali slab, jeli kaka volilna reforma pravična ali krivična. Noben parlament ni tako nezmotljiv kakor ljudstvo, da, še celo sv. oče ne. Papež se posvetuje s kardinali in škofi, parlament posluša strokovnjake, študira njih poročila in šele po dolgi debati pride do sklepa.

Ljudstvo vsega tega ne potrebuje in sodi vendar, kakor bi bilo nezmotljivo. To lastnost je posebno dobro izrabljati. Glej, da spoznaš vse mnenje ljudstva in povej potem to, kar ljudstvo misli — in zagotovljen ti je največji uspeh. To storiš toliko laglje, ker se ne greš nikdar za to, da kako stvar resnično pojasniš ali da ljudstvo poučiš, nego samo zato, da je ljudstvo s teboj zadovoljno. Politik ne piše in ne govori, da bi ljudi prepričal o kaki stvari, nego le, da se ljudem pripripi. Jaz sem se vedno tega držal, in ni mi bilo nikdar žal.

Načrt, govorec o izvrševanju krošnjarstva, prepoveduje, da bi krošnjarji prodajali blago po sejnih in stopnicah, ker je to opravek sejmarjev; dalje prepoveduje krošnjarjem prodajati blago tam, kjer ga ima spravljenega. Na ta način se hoče

onemogočiti, da bi krošnjarji v gostilni, kjer stanujejo, improvizirali zaloge in vabili ljudi, da prihajajo kupovat. V javnih lokalih smejo krošnjarji prodajati le z dovoljenjem lastnika. Tako bode gostilničarjem in kavarnarjem mogoče obraniti svoje goste krošnjarskega nadlegovanja. Krošnjarji smejo prodajati le blago, ki je kupljeno v Avstro-Ogrski. Načrt navaja seznam blaga, s katerim je prepovedano krošnjariti ter pooblašča trgovskega ministra, da izloči še druge vrste blaga. Vobče krošnjarjem ni dovoljeno posluževati se vprege ali tovarnega živinčeta.

Prepoved krošnjarstva za gotove kraje je že po sedanjem zakonu dopustna iz javnih ozirov. Pristojna oblastva pa so v tem pogledu precej neizprosna in je prav težko izposlovati prepoved za kakšen kraj to tembolj, ker trgovinsko ministrstvo odločno odklanja vsako zadnevno prošnjo, ki se utemljuje s tem, da nastanjeni trgovci in obrtniki povsem zadovoljno skrbijo za potrebe prebivalcev. Vsa večja mesta pa teže za tem, da se krošnjarstvo v mestnem okrožju prepove. V poslanski zbornici so se zategadelj poslanci ustrežajoč željam trgovcev in obrtnikov potegovali za tako formuliranje zakona, ki bi omogočalo občinam izposlovati krošnjarsko prepoved za neprivilegirane krošnjarje. Vprašanje pa ustvarja eno najprepronejših točk ob preustrojitvi krošnjarskega zakona. Zadevne sklepe gospodske zbornice je obrtni odsek poslanske zbornice vnovič v nekoliko izpremenil. Predlog obrtnega odseka je sledeči: V posameznih občinah se more krošnjarstvo vsled sklepa občinskega zastopa za vse ali le nekatere vrste blaga za določen ali nedoločen čas z navedbo razlogov prepovedati. Tak sklep potrebuje potrditve od strani trgovskega ministrstva, ki vpraša kmetijske zastope, trgovsko zbornico in deželni odbor za mnenje. Potrditev sklepa se smatra za izdano, ako občina po preteku 6 mesecev po izročitvi svojega sklepa ne prejme obvestila, da sklep ni potrjen.

Za privilegirane krošnjarje je po načrtu smatrati prebivalce gotovih krajev, ki so si pridobili krošnjarsko dovolilo. Izkazati se morajo — mimo tega, da jim je izpolniti splošne pogoje — da so izpolnili 24. leto, da imajo domovinsko pravico ali pa da so vsaj 5 let nastanjeni v takem kraju. Privilegirani krošnjarji smejo krošnjariti povsod in zlasti tudi v krajih, v katerih je sicer krošnjarenje prepovedano. V kranjski deželi imajo ugodnosti prebivalci cellega političnega okraja kočevskega; prebivalci občin Planina, Stari trg, Radence, Dol, Čepļje, Dolenja Podgora, Dobljčiči, Obrh, Tanča gora in Butoraj političnega okraja črnomalskega, prebivalci občin Črnomojšnje, Poljane in Smuka v političnem okraju novomeškem. Na Primorskem prebivalci sodnega okraja bovskega in občine Trnovo v političnem okraju talmanskem.

Novo carinsko tarifo pripravljajo na Španskem. Sledeč zgledu drugih držav, ki so si zgradile v novih carinskih tarifah čisto pretirano obrambna sredstva, dvignivši carinske postavke za poljedelske in industrijalne produkte, namerava tudi španska vlada povišati carino zlasti za industrijalno blago, ki prihaja iz inozemstva. Ker je carina vedno v razmerju s ceno blaga, od katerega se pobira, se je že ob določanju blagovnih cen, ki naj bodo temelj za določitev novih carinskih postavk, neprimerno visoko jemala v račun vrednost blaga. Tako se bo carina dejansko na dvojen način dvignila. Prvič posredno s tem, da se vzame višja blagovna vrednost v račun, drugič pa neposredno na ta način, da se odstotna mera sama zase tudi zviša. Naša država ima s Španijo od leta 1892. dalje trgovinski dogovor, ki jamči obojestranskemu importu pravico vseh ugodnosti, ki so se dale katerekoli drugi državi. Leta 1904 je Avstro-Ogrska importirala na Špansko blaga v skupni vrednosti za 5.184.000 kron; eksport Španije v našo državo pa se za l. 1904 ceni na 5.773.000 kron.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. maja.

— Šusteršič in Ploj. V četrtek je priobčil „Slovenec“ notico, ki je sicer navidezno naperjena proti nam, s katero pa je udarjen Šusteršičev tovariš in podpredsednik „lepega kluba“ dr. Ploj. Povod temu ostremu „Slovenčevemu“ napadu na dr. Ploja je dala naša notica, v kateri smo konstatirali faktum, da se je dr. Ploj pri svoji konferenci z ministrskim predsednikom zavzel za pravico koroških in štajerskih Slovencev, dočim tega dr. Šusteršič glasom njegovega lastnega poročila v „Slovenec“ ni storil.

Opozorili smo na to dejstvo, ki izhaja iz primerjanja poročil o Plojevi in o Šusteršičevih konferencah Hohenloheom, ker je to nov dokaz, da je Šusteršič prodal vladi življenjske interese koroških in štajerskih Slovencev in dobil za to izdajstvo plačilo v obliki koncesij klerikalni stranki na Kranjskem. A kaj pravi „Slovenec“? Odrezal se je takole: „Kateri pametni politik pa pove javno, tako da nasprotniki slišijo, če hoče kaj proti nasprotnikom doseči. Dr. Šusteršič je kot pravi politik povedal častnikom splošne vtiske, ki jih ima od ministrskega predsednika, ni pa bil tako naiven, da bi po vseh častnikih naznanil dr. Derschatti in vsej nemški ljudski stranki, kaj dela proti njihovemu načrtu volilne reforme. Politični otroci res ne vedo, kaj smejo povedati in kaj ne, in brbrajo tja v en dan, veseli, da jih kdo posluša; resen politik pa ne bo nikoli dajal nasprotnikom orožja v roko.“ To je preklicano hud tobak za dr. Ploja in radovedni smo, če bo imel toliko nadčloveškega samozatajevanja, da bo ta tobak — pošnofal. Dr. Ploj je javno in natančno povedal, kaj je od ministrskega predsednika zahteval in pod katerimi pogoji so spodnještajerski poslanci pripravljeni glasovati za volilno reformo. „Slovenec“ pravi, da pametni politik ne pove javno, če hoče kaj proti nasprotnikom doseči — ergo dr. Ploj ni pameten politik. „Slovenec“ piše, da je dr. Šusteršič pravi politik in ne tako naiven; da bi po vseh častnikih naznanil dr. Derschatti in vsenemški ljudski stranki, kaj da dela proti načrtu volilne reforme; dr. Ploj pa ni pravi politik, nego je naiven, ker je, razglasivši svoje pogoje, ki jih je obrazložil ministrskemu predsedniku, po vseh častnikih naznanil dr. Derschatti in vsi nemški ljudski stranki, kaj da dela proti njihovemu načrtu volilne reforme. Po „Slovenec“ je dr. Ploj političen otrok, ki ne ve, kaj sme povedati in kaj ne, ki brbra tja v en dan in se veseli, če ga kdo posluša, ter daje nasprotnikom orožje v roko. Sicer vemo že davno, da dr. Ploj ni v posebni milosti pri „Slovenec“, ali dabo „Slovenec“ kdaj dr. Ploja na tako brutalen način zdelal, tega vendar nismo pričakovali. In zakaj vse to? Ker je dr. Ploj pošteno in pravilno postopal, njegovo postopanje pa je pokazalo s svojim nasprotjem s Šusteršičevim postopanjem, da se kranjski klerikalci še niso spokorili in da pod Gautehem uprizorjeno izdajstvo hočejo iz najostudnejše strankarske sebičnosti vzdržati tudi pod Hohenloheom.

— Deželna vlada kranjska pa jezikovna ravnopravnost.

Opetovano smo že poročali, kako nečuvno krši kranjska deželna vlada v osnovnih državnih zakonih zajamčeno ravnopravnost deželnih jezikov, in zopet se je zgodil slučaj, ki se mora ožigotati v javnosti, in ki dokazuje tudi, da Schwarz ne pospešuje le klerikalizma v deželi, ampak tudi predvsem nemškutarstvo. Okrajna glavarstva so v zadnjem času razpošiljala slovenskim županstvom samo nemške deželnovaldne razglase o dražbeni oddaji popravilnih del na državnih cestah v stavbnem okraju ljubljanskem. To je pač najgrša provokacija, da se zahteva od slovenskih županstev, da samonemške vladne razglase nabijajo na uradno desko! Ali deželna vlada kranjska ne pozna § 19. državnih osnovnih zakonov? Ali mar hoče od dražbe izključiti slovenske podjetnike. To bi bilo pač najlepše, a v Avstriji, kjer je ves vladni aparat v rokah Nemcev, je kaj takega možno! Narodna zavednost pa našim županstvom narekava, da z obratno pošto vračajo vse vladne samonemške razglase s pristavkom, da se takih nikdar in nikoli v občini ne bo nabijalo na uradno desko!

— Občinski svet ljubljanski ima v torek dne 15. maja ob 6. uri zvečer izredno sejo. Na dnevnem redu so naznanila predsedstva in poročila:

o prošnji Valentina Accetto za neko izbrisanje iz javnosti; o imenovanju dveh prisodnikov za odbor dramatičnega društva; o prošnji Ivanke Debevečeve, vdove po mestnem računskem revidentu, za določitev pokojnine, vzgojevalnine in posmrtnih četrti; v zvezi preklica sklepa obč. sveta z dne 4. julija 1905 glede štirikota pri par. št. 103/2 kat. obč. sv. Petra predmestje Zetschkotvih dedičev; o prošnji posestnika Adolfa Perlesa za dovolitev razdelitve par. št. 191/1 kat. obč. sv. Petra predmestje I. del na stavišča in o prošnji Josipa Hudovernigga za otvoritev nove ceste v podalšanju Pristavskih ulic proti kolodvoru; o ponovni prošnji Ivana Tometa za privolitev razdelitve par. št. 211. 213/1 in 225/2 kat. obč. Trnovsko predmestje na stavišča; o prošnji Jurij Auerjevih dedičev za dovoljenje razdelitve par. št. 172/1, 172/3, 198 in 243 kat. obč. sv. Petra predmestje I. del na stavbene prostore; o Franceta Oblaka prošnji za dovoljenje razdelitve par. št. 93 in 95 kat. obč. Gradišče na stavbene prostore; o delovanju gasilnega in reševalnega društva o I. četrtletju 1906; o županovem dopisu glede nabave aparata „Atom“ za snaženju magistratnih uradov in mestnih šol; o županovem dopisu glede nasvetov, katere stavišča začasni vodja policijskega urada po svojem uradnem popotovanju na Dunaj in v Linco; o napravi vodnjaka v Kolesijskih ulicah; o razširjanju vodovoda.

— **Impertinenca!** Včerajšnji „Slovenec“ je prinesel impertinentni napad na „Učiteljskega Tovariša“ in „Slovenski Narod“, ker sta članom „Slovenske Matice“ priporočala poleg vseh od odbora priporočenih — ne zaukazanih! — kandidatov za volitev v odbor namesto razpovednega političnega spletkarja Ant. Koblarja, dekana v Kranju in namesto semeniškega profesorja dr. Grudna — župnika Ivana Vrhovnika, znanega marljivega zgodovinarja in pisatelja ter kot zastopnika učiteljskega znanega novelista in mladinskega pisatelja Ivo Trošta. Gotovo je, da odbor „Slovenske Matice“ nikomur ne diktira, koga morajo člani voliti ter da imajo „Matičarji“ vso svobodo, da volijo, kogar sami hočejo. Vsiljevati se ne da nihče! Gotovo pa je tudi, da imata „Učiteljski Tovariš“ in „Slovenski Narod“ pravico, da priporočata Matičarjem za kandidata dva resnična pisatelja, ki sta izredno marljiva, delavna in popularna, ki pa nista klerikalna zagrizenca in politična spletkarja. A. Koblar je znan le kot politični intrigant, kot bivši šef-urednik brezsrarnega „Slovenskega Lista“ in kot velik lenuh; dr. Gruden pa je glavni stebel „Katoliškega Obzornika“ (naslednika dr. Mahničevega „Rimskega Katolika“) in katoliške „Leonine“. V odboru „Slovenske Matice“ je dovolj duhovnikov in celo v predsedstvu sedi kanonik Ivan Sušnik, ki je na krvav način posredoval v Sori ob Berčevski afri! Ako bi hotel „Slovenski Narod“ zanašati v „Matico“ politiko, bi pač lahko zahteval, da se kanonik Sušnik s svojimi od krvi slovenskih mladencev onečedenimi rokami iz odbora odstrani. To bi dosegli izlahka, ker bi napredni odborniki „Slovenske Matice“ že našli sredstev, da se Sušnika iznebe. V odboru sedi tudi naslednik dr. Mahniča — dr. Aleš Ušeničnik, ki spada lev „Leonino“, ne pa v društvo, ki šteje večino napr. članov. Vendar nočemo v interesu družbe začeti proti temu odbornikoma nobene akcije. Zaradi ljube sloge in ker smo pravični, se tudi lani niso upirali, da se je volil soglasno župnik F. S. Finžgar, ker je Finžgar resničen pisatelj ter — vsaj doslej — strpljiv mož načel. Pravice, priporočati boljše kandidate, pasi ne damo jemati, tem manj, ker vemo, da klerikalci tudi letos na tiem rujejo proti nekaterim naprednim kandidatom. Nismo še pozabili, da se hoteli pred 4 leti siloma vreči iz odbora dr. Iv. Tavčarja ter se je za zavratni napad česar očel le vsled naše budnosti!

Prav tako spletkarijo klerikalci zopet letos, hkratu pa vendar hinavsko zavijajo svoje oči, da kalimo

slogo mi! To je pravcata jezuitska impertinenca. Ko so prodrli lani napredni kandidati, so razni župniki in kapelanje po deželi lagali, da je padel tudi g. Finžgar ter so agitirali za odstop članov. In vendar so vsi napredni člani soglasno volili Finžgarja ter se je vzel klerikalnim intrigam pomnožilo število Matičnih članov za poldrugsto! Letošnje knjige Matice so izšle vsled napora naprednih odbornikov za cele tri mesece prej kot druga leta, ko so komandirali le klerikalci, in tudi v bodoče bodo izhajale knjige vsaj ob Novem letu, ako ne bodo delali ovir klerikalci. To je dokaz, da porabljajo napredni odborniki Matice slogo za delo in prosep društva — klerikalci pa bi radi to slogo zlorabili ter vrinili v odbor zopet dva duhovniška zagrizenca! Mitorejzovna apeliramo na napredne poverjenike in člani „Slov. Matice“, da volijo v odbor poleg drugih nasvetovanih kandidatov še župnika — pisatelja Ivana Vrhovnika in nadučitelja Ivo Trošta ter da s kandidatne liste črtajo Koblarja in dr. Grudna, ki spadata v katoliško „Leonino“, ne pa v literarno društvo „Sl. Matice“.

— **„Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo“.** „Učiteljski Tovariš“ piše: Te vabljive besede stojte na čelu „Domoljubov“. Lepe besede! Kako jih umevajo „Domoljubovi“ posvečeni uredniki, dokazuje tudi ta stavek, natisnjen na 263 strani: „Če nima doma drugega početi, naj se vleže na tla, in s petami bije v tisti del telesa, ki se navadno ne ime-nuje...“ Mogoče je, da taka realistična zabava „Domoljubove“ „bravce“, a dvomimo, da bi bila taka delikatna telovadba slovenskemu ljudstvu v pouk. Toda „Domoljubov“ odgovorni urednik, rimski doktor Ignacij Žitnik, mora že vedeti, kako je treba poučevati slovenskega kmeta, da se ga odreši časno in večno. Dobro bi bilo, da nasvetuje blagi gospod urednik svojim dopisnikom — kaplanom, naj tudi v praksi — ne samo v teoriji — vežbajo naše dobro ljudstvo v takih izbornih in okusnih gimnastiških vajah. V Marijinih dekliških in mladinskih družbah imajo za ta dišeči posel dovolj ugodne prilike. Kako bi bilo lepo videti, ko bi prečastiti gospod „Domoljubov“ dopisnik v tem brancju nazorno poučeval svoje ne-dolžne ovčice! In to je nujno potrebno zlasti sedaj, ko snujejo klerikalna telovadna društva. Kako bi to imponiralo, če bi pri prvem javnem nastopu klerikalni telovadci in nji se-stre dokazali, da so se res nekaj lepega in koristnega naučili iz „Domoljuba“! S to epohalno novostjo bi lahko zmagovalno prepotovali ves izobraženi svet in zlasti ob romanjih kratkočasili svoje fine voditelje in vaditelje! Da bi tudi dvignili čast slovenskega naroda, je umevno samo ob sebi! Iz tega tudi razvidimo, kaka bi bila potem telovadba v šolah, ako bi nad nami zavladali taki klerikalni pedagogi.

— **Meščanska šola v Postojni.** Deželni šolski svet je imel v zadnji seji imenovati ravnatelja novi meščanski šoli s trgovskim značajem, ki se ustanovi v Postojni. Za to mesto sta prišla v poštev dva kompetenta, učitelj v Ljubljani in pred-sednik „Zveza učiteljskih društev“, gosp. Luka Jelenc in učitelj na meščanski šoli v Krškem gosp. Josip Brinar. Postojnski okrajni šolski svet je predlagal g. Jelenc na pr-vem mestu in g. Brinarja na drugem mestu. V dež. šolskem svetu se je povdarjalo, da je g. Jelenc po starosti in po službenih letih dosti starejši od gosp. Brinarja, dočim se je vlada sklicevala na neko ministrsko naredbo, glasom katere je za ravnatelje meščanskih šol imenovati le učitelje, ki so službovali na meščanski šoli in je predlagala g. Brinarja. Imenovan je bil g. Brinar; za gospoda Jelenc so glasovali štirje člani dež. šolskega sveta.

— **Meščanska šola v Krškem.** Svoj čas je deželni šolski svet sklenil, uradnim potom in sicer iz službenih razlogov upokojiti ravnatelja meščanske šole v Krškem, gosp. Lapajneto. Zaradi tega so klerikalci

zagnali velik vrišč in so jim sekundirali različni listi, g. Lapajne pa je proti sklepu deželnega šolskega sveta vložil rekurz na naučno ministrstvo. Ta rekurz je sedaj rešen in sicer ga je ministrstvo odbilo. Deželni šolski svet je v svoji zadnji seji sklenil, da stopi g. Lapajne s koncem tekočega meseca v pokoj in je imenoval ravnateljem g. dr. Tomaža Romiha, dolgoletnega učitelja na tej šoli in župana v Krškem.

— **Kako naj bode politično delovanje učiteljevo?** Ljubljansko učiteljsvo je na svojem zadnjem ob-čnem zboru sklenilo predlagati „Zavezi“, naj se na njenem občnem zboru sklene sledeče: Učitelj naj poseza vedno aktivno v politiko. Pri volitvah podpiraj vsekdar „napredne slovenske stranke“. Pri občinskih volitvah imej proste roke. Pri volitvah za deželni in državni zbor pa dajaj „Zaveza“ direktivo. Podpira naj le učiteljsvo in šoli prijazna društva. Mlajši učitelji naj prevzamejo tajniška mesta, a starejši učitelji naj zahtevajo predsedniška in podpredsedniška mesta. Vsako nazadnjaško društvo naj se prezira.

— **Obštinske volitve v Šmartnem pri Litiji** se bodo vršile dne 16. in 17. t. m., in sicer že tretjič. Dvakrat jih je uvrغل dični dekan in obakrat razveljavil še bolj dični in nepristranski Schwarz. Borba bode huda, a pravica mora zmagati. Upamo, da ko pride 27. t. m. „prevrženici“ birmovat, ga bode že novi občinski odbor kar „najsijajneje“ sprejel.

— **Novo progo St. Janž-Mokronog-Trebnje** so začeli inženirji trasirati, in gotovo je, da v doglednem času „lukamatija“ tudi v te kraje pripelje novo življenje. Toda naša javnost, posebno trg Mokronog, se premalo briga za to velepomembno gradbo. Predvsem se namerava postaviti kolodvor za Mokronog kar eno uro daleč od trga, pod neznan vasio Hrastovco. To samo radi tega, da bode tekla železnica v tej dolini v ravnočrtju in se izogne majhnemu ovinku, po katerem bi prišla skoraj prav do trga. Ako se izpelje projektovani načrt, je Mokronog potisnjen za vedno popolnoma v ozadje in sosedna vasica bode ves promet in s tem vso korist te gradbe potegnili nase. Bolje bo voziti ljudi in blago kar v Trebnje, kakor pa na tako oddaljen kolodvor capljati. Saj je vendar ta trg eden večjih trgov v deželi, ki ima sodnijo, davkarijo, zemljišmerčni urad, širazredno šolo in v katerem sta nameščena dva zdrav-nika itd. — Ura bje! Na nože in na delo — drugače bode vse zamujeno! Poklicani faktorji naj store svojo dolžnost, naj skličejo splošen shod, da se v živem razgovoru slišijo mnenja in nasveti in se z vso energijo dela na to, da se postavi kolodvor za trg Mokronog v pravi bližini.

— **Politikujoči uradniki.** „Mir“ piše: Obče je znano, da se slovenski uradnik na Koroškem ne sme niti najmanj ganiti v narodnem oziru. Bog ne daj, da bi se pokazal ravno v političnem življenju Slovenca, kajti takoj mu sede na vratu z disciplinarno preiskavo in tudi kaznijo. Nemcem je seveda vse dovoljeno. Nemški uradniki smejo govoriti na shodih, smejo zabavljati proti drugi narodnosti, proti vsemu, kar jim pride na misel. Zato tudi ni čudno, da sede v izvrševalnem odboru vse-nemške stranke na Koroškem kar trije c. kr. uradniki, in sicer: dr. Gustav Zoepfl, c. kr. skriptor v Celovcu, kot načelnik; pristav c. kr. drž. železnice Oton Rössler v Beljaku kot podnačelnik in dr. Hans Angerer, c. kr. profesor v Celovcu kot namestnik. Poleg teh je še en učitelj v odboru. Kaj bi se zgodilo s slovenskim učiteljem, ako bi bil odbornik slovenskega političnega društva? Vsenemci hočejo proč od Avstrije, proč od Habsburžanov v blaženi hohenzollernski pruski rajh, kar so že nešteto krat ravno priznali. In v izvrševalnem odboru te stranke sede c. kr. uradniki! Res, daleč smo prišli v naši ljubi Avstriji.

— **Promocija.** Gosp. Feliks Kovačič, odvetniški kandidat v Gorici, bivši „Triglav“, je bil danes

opolodne na vseučilišču v Gradcu promoviran doktorjem prava. Častitamo!

— **Iz davčne službe.** Davkar v Radovljici g. Anton Grundner je imenovan glavnim davkarjem za službeno okrožje finančne direkcije v Ljubljani.

— **Pred upravnim sodiščem** bo 18. t. m. javna razprava o pritožbi posojilnice v Radovljici proti finančni direkciji v Ljubljani zaradi pridobitinskega davka.

— **„Osa“** prinaša na prvi strani podoba ponesrečenega ministra barona Gautscha in jako neprijetnem položaju. Manjši dve risbi predstavlja slavnega Jurja Butca in „Klub modrijanov“. Izmed vsebine bodo najbrže ugajali najbolj odstavki: „V katoliški posredovalnici“, „Pasja razstava“ in „Popravek“ ter pesmi „Rešitev“ in „Zalostna izjema“.

— **Odbori „Akademije“, „Prosvete“ in ljubljanskega „Sokola“** imajo v torek 15. t. m. v hotelu Štrukelj prvo skupno sejo, da se posvetujejo o ustanovitvi javne ljudske knjižnice in javne čitalnice v Ljubljani.

— **Deputacija gasilcev** se je oglasila včeraj pri deželnem predsedniku in sta se za podelitev častnih svetinj zahvalila v imenu zveze kranjskih gasilnih društev g. Doberlet in v imenu ljubljanskih gasilcev g. Stricelj.

— **„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani** je pristopila pevskemu društvu „Slavec“ kot ustanovni član z zneskom 40 kron. — Temu eminentno narodnemu zavodu izreka iskreno zahvalo — odbor.

— **V hiši družbe sv. Marte** so imeli te dni — porod. Neka pobožna čestitka sv. Marte je na stranišču povila otroka. Rešilno društvo je mater in otročiča prepeljalo v bolnico. Hčere sv. Marte pač nečesto zaostati za Marijinimi devicami. Govori se, da nosi oče pod streho sv. Marte rojenemu otročiču — tonzuro.

— **Darilo našega cesarja deželnemu muzeju.** Te dni je bila muzeju vsled odloka Nj. Veličanstva cesarja poslana rezbarija nadarjenega domačega umetnika Jožefa Vrbaniča iz Sele „Tolažnica v zadnjem boju“. Usmiljenka lajša trpljenje smrtnorajenemu vojaku; v ozadju leže, karakterizirajoč okolico puške in topovi. Smrtni boj ranjenca se jasno izraža v bolestnih potezih njegovega obraza. Umetniško navdahnjena skupina je jako srečno zamišljena in zasnovana. Umetnik je skupino poklonil našemu cesarju, ki je odredil, da se razstavi v deželnem muzeju.

— **Zbirka ornamentiranih pisanic v deželnem muzeju.** Deželni muzej je nabavil okoli 60 kosov okrašenih pisanic. Pisanice pišejo še Beli Kranjci, četudi ondi ta starodavna šega vedno bolj pojema in se baviyo z njo le še starejše ženske. Ornament je z večine geometričen, obstoječ iz različno sestavljenih črt, križev in pik; le redkokdaj se pojavlja tudi rastlinski ornament, večje in cvetlice, seveda zelo stiliziran. Večidel belokranjskih pisanic je na prošnjo muzeja nabral g. župnik Šašel v Adlešičih. Ves drugačen ornament kažejo pisanice šenpeterskih in tarčentskih Slovencev na Beneškem, ki jih je poslal monsignor dr. Iv. Trinko v Vidmu. Ornament njihov je zvečine rastlinski, večje se širijo po pisanih ploskvi, obdane s krogi in križi; pogosto nastopa tudi klasje kot ornament kakor tudi tiči. Zlatočrta gineva navada pisanja piruhov tudi pri beneških Slovenceh bolj in bolj.

— **Klerikalno društvo v ljubljanski predilnici,** imenovano strokovno društvo tekstilnih delavcev kaj pridno skrbi za zboljšanje gnotnega stanu svojih članov. Posebno vnet za zboljšanje je njegov predsednik slavni Jeraj, očičen s kolajno in šopkom smodk za zasluge, katere si je stekel s tem, da je šel na neki bal in na neki izlet proti St. Vidu itd. Te zasluge so posebno velike, ker je Jeraj mož strogo katoliškega prepričanja, še čisto frišnega in nič obpriljenega. Jeraj je bil svoj čas paznik na Gradu — kako je ob to službo prišel, gotovo dobro ve — bil je pošten gasilec pri ognjegasnem društvu, pri „Slavcu“ je imel nekaj sitnosti, socialni demokrat se so ga iznebili, ko so spoznali njegove lastnosti itd. Dandanes se je imenovani gospod kot pobožen katoliški mož lepo zredil, kar je dokaz, da se mu še nikjer ni tako dobro godilo, kot se mu kot predsedniku društva tekstilnih delavcev. Pa katoliška stvar tudi kaj nese. Vsak član — neumnih ljudi je zmirom dovolj — plača vsak teden po 12 vinarjev prispevka, kdor pa noče biti ud, ga pa društvena pratika „Naša moč“ privije, da mu škripljejo kosti. Tako se je ta listič obregnil zadnjič ob predilnične paznike, češ da niso bili nikdar za zboljšanje delavskih plač, posebno se pa zaletel v predilnične strojnike in mu očital, da ne vrši svojega dela tako, kot bi

ga moral. Samo natolcevanje in obrekovanje! Naj le katoliški šnoparji v predilnici vrše tako vestno svoje dolžnosti, kot jih strojniki, pa bo vse dobro in nikomur se ne bo treba nič pritoževati. Dokler pa bodo člani gori imenovane klerikalnega društva tako pili žganje, da so že vsi blazni od tega strupa, toliko časa nimajo pravice nikogar kritizirati, najmanj pa onega, kdor vrši svoje dolžnost tako, da se nihče ne spotika nad njim razen seveda njegovih najhujših nasprotnikov, ki jih jezi, da ga nimajo pod komando.

— **Občni zbor „Društva slov. književnikov in časnika“** bo, kakor smo že javili, v nedeljo dne 20. t. m. ob poldevetih zvečer v „Narodnem domu“. Ker je v nedeljo Stritarjeva slavnost, katere se bo brez dvoma vdeležilo tudi mnogo književnikov in časnika izven Ljubljane, se nadejamo, da ne bo nikdo od teh zamudil, se vdeležiti obč. zbora. Obenem bavimo vse one slovenske književnike in časnika, ki še sedaj niso društveniki, da pristopijo društvu in čim najprej posljajo odboru svoje prispevke. Naj bi ne bilo pred vsem nobenega slovenskega časnika, ki bi ne bil član „Društva slov. književnikov in časnika“!

— **„Slovenska“ in „Hrvatska Matica“.** Ob vesti, da se je naše vzajemno književno delo pričelo, tako trdno organiziranih institucijah, kakor sta naši Matici, smo prejeli iz Hrvatske jako zanimivo pismo, ki bo tudi pri nas razčistilo nazore. Ugladen Hrvat piše: „Ne morem reči, kako me je razveselilo to, da sta obe naši Matici končno našli pot, po katerem bosta krenili v zajedniškem delu za naš narod. Osobito je to mene in v mojih očeh velik dogodek, ker se edino na ta način našim medsebojnim simpatijam more udariti realen temelj, na katerem se bo mogla graditi skupna bodočnost — od te pa je, mislim, sploh odvisna naša bodočnost. Zame je to velik dogodek, zato, ker sem jaz v svojem srcu toliko Slovenec, kakor Hrvat...“ Go-rejsko (Kranjsko) smatram istotako za svojo domovino, kakor svoj slovenski kot, v katerem sem sedaj, a Slovence poznam tako dobro, da jih ne ljubim manj nego svoje Hrvate. Jaz to povsed odkrito povem, a trven sem, da so tudi Slovenci, ki s svojega stališča prihajajo do sličnih zaključkov o razmerju do Hrvatov — najde se tudi pri nas marsikaj, kar Slovence omaja. Ali ničesar ne morem zamolčati: mi se med seboj ipak premalo poznamo. Poedineci so izjemali čim širši so sloji, tem večje je nepoznavanje, a dokler ostane tako, ne pomagajo simpatije nič.“

— **One, ki so naročili knjižico „Slava Prešernu“**, a je obse-daj še niso plačali, prosí odbor „Društva slovenskih književnikov in časnika“ za naj svoj dolž, še tekom tega tedna zanesljivo poravnajo. Knjižica je že zdavno razprodana, a naročniki še vedno dolgujejo društvu okoli 800 K. Naj bi se ti dolžniki vendar spomnili svoje dolžnosti in poslali dotične zneske, da ne bo imelo društvo še nadalje nepotrebnih sitnosti!

— **Bateriji 3. in 4. tukajšnjega divizijskega topničarskega polka** sta odšli danes zjutraj na telegrafični poziv k strelnim vajam v Hajmaški na Ogrsko.

— **Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“** je preložilo svojo na binokstne praznike nameravano vrtno veselico na nedeljo dne 10. jurfija. Veselica se vrši na vrtu restavracije „Novi svet“. Obširni spored te veselice se pravočasno objavi. Čisti do hodek je namenjen za sklad v nabavi društvene zastave. Veselica pa bo tako urejena, da bo tudi družba Cirila in Metoda imela nekaj koristi od nje.

— **Za spomenik Miroslava Vilharja v Postojni.** Pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani je upošteval poziv odbora za postavitev Vilharjevega spomenika in priredi v to svrhu veliko pomladansko veselico na binkoštno nedeljo dne 3. junija na vrtu in areni v „Narodnem domu“ v Ljubljani, v korist Vilharjevemu spomeniku. Kakor je „Slavec“ skoraj vedno eno prvih društev, katero se odzove vsakemu narodnemu pozivu in je prirejalo veselice v korist Prešernovemu spomeniku, družbi st. Cirila in Metoda in druge dobrodelne svrhe, tako je tudi prvo, katero priredi veliko veselico na korist spomeniku našega milega slovenskega pesnika Vilharja. Vsaj so ravno pevsko društva v prvi vrsti poklicana, da se oddolže manom naših pesnikov. Od slovenskega občinstva pa pričakujemo, da se odzove v kar največjem številu „Slavčevemu“ plemenitemu namenu, binkoštni praznik pa so najbolj pripravi za poset veselice, tudi za zunanje goste, osobito prirejene v tako velikem obsegu, kakor bode „Slavčeva“ in ker je zabav

spojena v korist narodni stvari, s katero se postavi zopet viden pomnik narodne zavednosti slovenske.

— **„Svetčev večer“.** V korist družbe sv. Cirila in Metoda prireditelja združena odbora šenkavsko-frančiškanske ženske podružnice dne 17. junija v „Narodnem domu“ ljudsko slavnost in sicer kot „Svetčev večer“, na kar naj se druga slovenska društva blagovolijo ozirati.

— **Drugi rodbinski večer** bude dne 14. maja ob polu 8. uri zvečer v telovadnici druge mestne deške osemrazredne šole na Cojzovem grabnu. Starši, zlasti matere se vljudo vabijo k obilni udeležbi.

— **Slovenski trgovski koledar v žepnem formatu** izda za l. 1907. slovensko trgovsko društvo „Merkur“. Koledar bude imel poleg običajne vsebine vsakega koledarja vsakovrstne podatke, ki so potrebni vsem kupčijskim slojem, zlasti pa trgovcu, trgovskemu potniku in trgovskemu nastavljenju. Koledar bude prirejen in sestavljen tako, da bude v njem našel trgovec kratko in točno pojasnilo v vseh vprašanjih, ki nastajajo v trgovski praksi. Trgovski koledar bude zanesljiv kažipot trgovcu in trgovskemu nastavljenju, nepogrešen prijatelj in zanesljiv svetovalec mu bude nudeč mu lahko umljava navodila. Z izdajo trgovskega koledarja zadosti Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ živi in resni potrebi, saj je probujeni naš trgovski stan le predolgo pogrešal trgovskega koledarja. Smatramo za potrebno slovensko trgovstvo in sploh slovensko javnost že sedaj opozoriti na trgovski koledar slovenskega trgovskega društva „Merkur“, zlasti zagledati, da trgovskega koledarja, ki ga izda za leto 1907. društvo „Merkur“, ne bodo zamenjali s trgovskim koledarjem, ki ga hoče izdati neki zasebnik. Slovenskemu trgovstvu naj služi to v informacijo, da uravnajo svoje postopanje glede oddajanja inseratov, kakor pozneje glede kupovanja koledarja. Trgovski koledar Slovenskega trgovskega društva „Merkur“ je eminentno narodno podjetje, čigar prebitek se odmeni skladu za „Trgovski dom“. Temu občekornistnemu narodnemu podjetju bude vsak zaveden Slovenec, še bolj pa vsak zaveden trgovec in trgovski nastavljenec dal prednost pred zasebnim podjetjem.

— **II. pešizlet „Šišenskega Sokola“.** „Sokol“ v Šiški priredi v nedeljo, dne 13. t. m. pešizlet čez Ljubljano, Vdmat, Selo, Moste, Studenec, M. D. Polje, z brodom čez Savo v Dol. (1 uro odmora). Podgorica, Nadgorica, Črnuče, Ježica (pol ure odmora), čez Ljubljano v Šiško. Odhod iz društvene telovadnice točno ob polu 2. uri popoldne.

— **Za Vilharjev spomenik** se je preteklo nedeljo nabralo pri vinski pokušnji v Postojnski jami 193 K. To je menda edini prispevek, ki je došel odboru pretekli teden. Ako se bo slovensko občinstvo tudi v bodoče tako malo zavedalo svoje narodne dolžnosti napram neumrlemu Miroslavu Vilharju in tako redko prispevalo za njegov spomenik, potem pač ne bo mogoče v določenem roku — meseca avgusta odkriti spomenika. Zganite se torej vsi rodoljubni Slovenci in Slovenke ter žrtvujte svoj obol na oltar domovine! Odkritje spomenika mora biti meseca avgusta! Dobili smo sporočilo iz kraljevega Belgrada, da se bratje Srbi že sedaj pripravljajo, da nas ob priliki odkritja Vilharjevega spomenika v velikem številu posetijo v Postojni. Kakšna sramota bi bila to za nas, ako bi jih morali končno obvestiti, da se je moralo odkritje Vilharjevega spomenika radi brezbriznosti in nepoštrevnosti slovenske javnosti odgoditi na poznejši čas! Zato kličemo vnovič: Slovenke in Slovenci, spominjajte se Vilharjevega spomenika!

— **Ljubljanski škof** mudil se je v petek v Trnovem. Razum trnovske duhovščine in trnovskega župana ni škofa nihče sprejel. Značilno za trnovskega nadžupana je dejstvo, da so ga posadili na „kozla“ k hlapcu. Vidi se torej, kako „obrajta“ škof nadžupana, da ga posadi na „kozla“. Župan je pa seveda tako brihtna glava, da ni uvidel, kako spoštovana oseba da je na „kozlu“.

— **Telovadno društvo „Sokol“ na Jesenicah** ima v nedeljo dne 13. maja t. l. ob 3 uri popoldne v društveni telovadnici svoj redni letni občni zbor s sledečim sporedom: 1.) nagovor starost. 2.) poročilo tajnika. 3.) poročilo blagajnika. 4.) poročilo načelnika. 5.) volitev novega odbora. 6.) volitev 6 delegatov v slov. sokolsko zvezo. 7.) Slučajnosti. Bratje naj se blagovolje udeležiti občnega zbora polnoštevilno.

— **Vlom.** Neznani tat je vlomil v sobo Helene Babšek v Babni Gorici pri Ljubljani in odnesel iz predala 60 K denarja.

— **Ker je na sumu, da je otroka umorila,** je bila aretovana 37letna samska Neža Vovk pri Sv. Tomažu pri Mokronogu. Vovk je porodila že 4 otroke, a živi le še dveletno dekletce. Sodna komisija je do-

gnala, da je zadnji pred kratkim umrl otrok umrl vsled zadušnega.

— **Samomor valed domačega prepira.** V Soteski pri Toplicah se je po nekem prepiru s svojimi starši zabodel žagarjev sin Alojzij Repar škrat z žepnim nožem v bližje srca in se zgrudil na tla. Sicer je precej prišel zdravnik na pomoč, vendar ni dosti upravljal, da bi bilo mogoče rešiti Reparja, ki leži v agoniji.

— **Poskušeni požig.** Leseni hotel podjetja Rella & Co. v Podklancu na Gorenjskem je hotel nekdo zažgati, ko je v izrezen prostor stene nabasal papirja, oblanja, cunj in malih kosčkov lesa in zažgal. Namen se pa ni posrečil, ker je zgorel le papir, potem pa je ogenj ugasnil.

— **Pogreša se sodnijski sluga** v Postojni, Jožef Kozlevčar. V turek je šel od doma in nihče ne ve kam. Sluti se, da se je vsled obupnih družinskih razmer usmrtil.

— **Revež ostane vedno revež.** Neki dan koncem aprila t. l. kakor se je slučajno zvedelo, so pokopali že več let na Jami pri Dvoru službojočega gluhonemega takozvanega „Levičarjevega Anteta“, katerega ni hotel nihče pokopati, ne na Dvoru ne v Žužemberku. Šele čez 5 dni po njegovi smrti je bil pokopan, seveda brez zvonjenja in drugih ceremonij. Kakor se je slišalo, je nekaj dni ležal na Dvoru in par dni v Žužemberku v mrtvašnici. Govori se, da so ga z motikami devali v krsto, ker je že najbrž smrdelo njegovo truplo. Ker ni zapustil nikakega premoženja, ne hranilnih knjižic, se seveda ni hotela žužemberška duhovščina potruditi, da bi ga šla na Dvor pokopati, a tudi dvorski župan se ni veliko menil za reveža. Ako pogine kaka žival, goved, prešči itd. se bolj skrbi, da se pravočasno zagrebe, kot pa za človeka. Daleč smo prišli na klerikalni podlagi leta 1906. Čudno je to, da se v takih slučajih nobena višja oblast ne briga za tako vnebovpijoče dejanje, ter ne kaznuje onega, kateri je to zakrivil. Da se kaj takega v sedanjem času zgodi, je res obžalovanja vredno. Ne bilo bi res čudno, ako bi vera pešala. Pa saj onkraj groba menda vendar ne bude revežev? Občudovalec.

— **Občinski odbor idrijski** je imel v četrtek sejo z dnevnim redom: 1. Vodovodno vprašanje našega mesta s posebnim ozirom na Pront in Riže in 2. Ustanovitve ubožnega odseka. Seja pa se ni v redu zvršila, ker se je natlačeno polna galerija vmešala hrupno v razprave obč. odbora, da je bil župan, ki je opetovano opozarjal poslušalce k redu, prisiljen zaključiti sejo, še predno se je sklepalo o drugi točki dnevnega reda. Povod k tako burnemu nastopu poslušalstva na galeriji, je bilo to, da se je posestniku Iv. Paa dovolilo poskusiti vodovodno napravo v novo zgrajeni dvonadstropni hiši z vodo iz mestnega vodovoda „lačna voda“. Temu vodovodu, ki oskrbuje z vodo v prvi vrsti predmesti „Riže“ in „Pronta“, že nekaj let sem primanjkuje vode. Opravičene pritožbe v tem ozirom so se množile in postajale vedno nujnejše. Letos je zgradil posestnik Paa hišo in hotel v to napeljati vodo iz tega vodovoda. Temu so se uprli odločno posestniki iz „Pronta“ in „Riž“, boječ se, da potem nastane še večje pomanjkanje vode. Prosili so večkrat pri županstvu ustmeno, naj se nikar ne dovoli Paa vodo, in župan jim je tudi obljubil, da se imenovanemu posestniku dotle ne dovoli napeljati vode, dokler se ne poveča zmoglost vodovoda. Razburjenje pa je bilo med prebivalci „Riž“ in „Pronta“ čedalje večje, in podali so županstvu spomenico, podpisano od 51 posestnikov, v kateri stavijo svoje zahteve glede vodovoda „lačna voda“, enaka vloga se je poslala tudi okrajnemu glavarstvu v Logatecu. Med tem pa je Paa izvršil vodovodne naprave v hiši in za preskušeno te prevrta glavno cev mestnega vodovoda ter ga zvezal s hišnim vodovodom. To pa je še posebno povečalo sum in razburjenje posestnikov in obrnili so se do obč. odborov, izmed teh je enajst zahtevalo, da se v tej zadevi skliče občinska seja. V takih razmerah je umevno, da je bilo zanimanje za njo veliko in da se je prizadeti posestniki v večjem številu udeležili. Vendar se ni pričakovalo, da se seja tako hrupno zvrši, ker v takih zadevah je gotovo na mestu le stvarna in mirna razprava, sosebno ker nihče niti misliti ne more, da bi se vzelo vodo Rižarjem in Prontarjem, ki so vodovoda najbolj potrebni. Ob 6. uri zvečer odprl župan sejo in pojasnjuje zadevo. Pove, da je županstvo že storilo potrebne korake, da se pri izviru zajame še eden studenec lačne vode, ki bo potem zadoščala, računa pa se tudi na to, da se zveže vodovod „izvirnica“, ki ima več vode, z vodovodom „lačna voda“. Nastavi se paznika, ki bo pazil, da se po nepotrebnem ne trati vode. Virilist A. Kristan predlaga, naj se prošnja posestnikov čita, čemur se ustreže. Obč. svetovalec Dragotin Lapajne pojasnjuje, da se je pri gradbi vodovoda

konstatirala njegova zmoglost 8 l na sekundo, da bi ta množina zadoščala potrebam 2000 prebivalstva, v katerem slučaju bi prišlo več kakor 1 hl vode na enega občana na dan, da torej vodovodu pomanjkuje vode je vzrok, da morda pri vodovodu ni vse v redu, da puščajo vodohrami, in da se puščajo pipe po nepotrebnem odprte. Treba bi bilo v tem ozirom strožjega postopanja od strani županstva. Virilist A. Kristan pripominja, da primanjkuje vode od tedaj, ko se je zgradila nova mestna ubožnica, predlaga, da se o stavljenih zahtevah posestnikov preide v meritorno razpravo. Obč. svetovalec Anton Ipavec se odločno postavi za prizadete in v galerije se mu burno odzbuje. Odbornik V. Lapajne predlaga, naj se malomarne posestnike, ki po nepotrebnem puščajo vodo odprto, kaznuje prvokrat s 5 K, drugič z 10 K, tretjič s 15 K, in če to ne pomaga, se naj vzame pipo. Virilist A. Kristan je proti kaznovanju, ker se ne bo objektivno postopalo. Odbornik Kos predlaga, naj se razpravlja od točke do točke. Se prične. Sklene se, da se s premestitvijo ventila pred kovačnico dotle počaka, ko se vidi, kako bo z napeljavo še tretjega studenca. Virilist Kristan izjavlja, da je po njegovem mnenju razprava brezpomembna, ni prav da se govori, kako se bo vodo vzelo in rabo vodovodov omejilo, ampak treba bi bilo govoriti o tem, kako se bo vodo dalo. Fakt je, da vode primanjkuje, misli naj se, da se še eden nov vodovod napelje v mestu. Ves čas so se poslušalci burno in hrupno vmešavali v razpravo in ker je župan previdel, da se ne doseže mirnega razpravljanja, je zaključil sejo, kar je galerija burno pozdravila. Priznavamo opravičenost odločnega nastopa Rižarjev in Prontarjev, vendar pa dvomimo, da bi se s strastjo več doseglo, ko z mirno razpravo. Naj bi to uvaževali!

— **Od Sv. Križa pri Kostanjevici** se nam piše: V sobotnem „Slovenec“ se neka klerikalna reva v svojem vođenem članku zaganja v tuk. liberalce. Dopisunček naj bi raje molčal ter ne kazal svoje duševne nagote javnosti. Nas imenuje maloštevilne liberalce, v resnici so pa sami maloštevilni, ker še ti petolizniki — mi jim jih privoščimo — pri vsaki priliki zabavljajo čez farje in Kerina. Se celo neki novoizvoljeni odbornik te pobožne stranke je javno v gostilni psoval Kerina z oslom. Liberalci se prav nič ne zadirajo, ker se nimajo nad kom. Pač sta se pa oba dušna pastirja Pavlič in Vilfan dne 29. aprila na prižnicah drla kakor dva jesiharja. Zabavljati čez liberalce in „Slov. Narod“ znata prav dobro. Manj gladko jima teče beseda pri razlaganju božje besede. V tem se odlikuje posebno Pavlič. Vsak človek se že norčuje iz njegovih govorov. Pravijo, da „ravna“, ker rabi pri vsaki drugi besedi izraz „ravnotudi“. Mož je popolnoma posurovel, v njem je izumrla vsaka boljša misel. Nekoč se je hotel pokazati vendar duhovitega ter citiral: „Lenega čaka strgan rokav, ravnotudi bokal.“ Njegovi zabiti petolizniki so bili prepričani, da je znil veliko modrost, boljši ljudje so se pa pomilovalno ozirali na prižnico. Kadar pa zabavlja, mu gre prav gladko, ker je surovih izrazov vaje. Obema dušnima pastirjema pa liberalci vendar tako v želodcu leže, da sta obljubovala svojim vernim ovčicam, da bosta šla radi liberalcev oba proč. Nas bi to jako veselilo, a tega ne storita, ker imata tukaj premastne dohodke. Rekla sta tudi, da ne bo smel pri prihodnji birmi nobeden liberalce biti za botra. To je sicer zloraba zakramenta, a nam je jako povolji, ker sta nam s tem prihranila mnogo stroškov. Res je, da smo padli v prvem in drugem razredu z razliko dveh glasov in to radi tega, ker so bili namenoma izpuščeni iz imenika naši volilci. Zmagali ste torej na sleparski način in še to sramotno zmago je povzročila farovaška kuharica in Kerinova posojilnica. Ljudje, ki dobivajo v Kerinovi posojilnici posojila, zapijejo v njegovi gostilni velikanske vsote. Posojilnica je ravno nasproti gostilni. Ko izpusti stari Kerin ljudi iz posojilnice, jih prestreže njegov sin, lepi Francelj ter jih potegne v gostilno, kjer se začne popivanje. Javna tajnost je, da marsikateri v tej gostilni 25% zapije od vzetega posojila. Večkrat smo slišali, ko je lepi Francelj, stoječ na pragu gostilne klical „posojilničarjem“: „Možje, kaj ne boste dali za vino; saj ste dobili od ateta denar!“ Ljudje se boje zamere ter plačujejo in plačujejo. To je naša hinavska dušnima pastirjema dobro znano; a vendar sta agitirala za Kerina. Župnik Pavlič je svoj čas čez Kerina pridigoval ter svaril ljudi pred Kerinovo posojilnico. Zdaj je pristopil sam k njegovi posojilnici, hvali Kerina na prižnici ter agitira proti „Kmetiski posojilnici“, katera ima edini namen rešiti kmeta Kerinove sužnosti. V tem ga prav dobro podpira gostilničar Gregorič s Krškega, kateri

kot pristni liberalce z navdušenjem podpira križevske klerikalce. Pavlič in Gregorič si lahko podasta roke; kajti po značaju sta si brata. Našim osrečevalcem je zdaj najbolj napoti novoustanovljena posojilnica, ki je začela s prav dobrim uspehom delovati. Seveda je to podjetje na škodo Kerinovi posojilnici, še bolj pa njegovi gostilni. Predno je bil Kerin župan in načelnik posojilnice, ni prišel nihče v njegovo gostilno. Zdaj pa morajo odvisni reveži piti na žive in mrtve. Ves politični prepri stali povzročila oba duhovnika, ne pa nadučitelj Malnarič. Če pa onadva trdita nasprotno, sta hinavska lažnjivca. Pri volitvi sta odkrila svoji hinavski duši ter pokazala, da jima ni nič mar za blagor ljudstva, katero se s studom odvrača od njih. Vse vaše vpitje na prižnici in v spovednici vam ne pomaga nič, ker vsi dobro vedo, da kričite samo za svojo in Kerinovo bisago. Pri volitvah ste videli, koliko zaupanja in ljubezni uživata, ker ste morali na volišče tirati ljudi, kakor v mesnico in jih lepi Francelj vpijanjal skoraj do nezvesti. Prepričani smo mi, kakor tudi vi, da vas ni volil nihče iz prepričanja ali ljubezni, ampak le iz odvisnosti in terorizma in to vi imenujete zaupanje. Radi vam ga privoščimo. Gospod župnik je koristil ljudem toliko, da je na njihove stroške lepo zdebil svoje posvečeno telo ter si napolnil žep. Kako delaven je ta dušobrižnik v svojem poklicu, vidimo takoj, ako pogledamo farno cerkev in podružnice. Povsod je vse zanemarjeno, razruvano, raztrgano in umazano. Take farne cerkve, kakor je križevska ne najdemo na celém Kranjskem. Pred par leti so liberalci stavili predlog v občinskem odboru za zgradbo nove cerkve. Izvolil se je staveni odbor, katerega pa župnik Pavlič ni nikoli klical k sebi, ker je prelen za vsako akcijo in tako je zaspalo cerkveno vprašanje po zaslugah duhovnikov. Pred nekoliko meseci je potres poškodoval zvonik. Pavlič se je zbudil iz spanja pravičnega ter dobil nek star načrt za cerkev. Prišlo so pa občinske volitve, vrgli so cerkveno vprašanje v kot, ker je bilo treba agitirati za očeta Kerina. Kmalu po volitvah so vendar začeli voziti materijal. Motili smo se. Ta materijal zvažajo za farovške svinjake in kozolec. To je seveda bolj potrebno kakor svetišče. Vendar se pa ti pobožnjaki zaganjajo na liberalce, da ne hodijo v cerkev, ter jim stavijo za zgled Kerinovega tajnika Kranjca, s katerim se g. župnik rad sprehaja. Vrana se k vrani vsede. Župnik itak boljše družbe nima in je tudi vreden ni. Kako so pa delovali razni kaplani v Sv. Križu za dušni in telesni blagor, bi vam znala Kerinova Zalka pripovedovati prav mične dogodbe. Kadar se na godovanjih nasitite božjih darov, naj vam jih pripoveduje. Gospodje, verjemite, da boste izorno prebavali obilno kosilo. Križevski liberalci vam žele dober tek.

— **Narodna čitalnica v Ribnici** uprizaro dne 20. t. m. gledališko predstavo „Revčica Andrejčka“. Ker se diletantje pod prevestnim vodstvom g. Toporiša skrbno pripravljajo, nadejati se je, da se bo „Revčica Andrejček“ ribniškemu in drugotnemu občinstvu tako priljubil, kakor po vsej pravici ta narodna igra zasluži.

— **Krasen meteor** so videli v nedeljo v Novem mestu okoli 8. ure zvečer na severo-vzhodnem nebu.

— **Domači obrtniki odklikovan.** Gosp. Dim. Štefanovič, čevljarški mojster v Novem mestu, je bil na Dunaju odklikovan z zlato kolajno za izorno delo v čevljarški obrti.

— **Darovi za Vilharjev spomenik.** Gosp. Franc Sterle, žel. post. načelnik v pok. v Ljubljani 5 kron; gosp. Anton Planinc iz Boštjanja 2 K; gospa Fani Šlaipah, veleposelstnica, nabrala v Velki Loki 6 K; gospod Ciril Kavčič Prezid 5 K; gosp. Ivan Dietrich, c. kr. davčni ofic. v Litiji, nabral povodim odborove seje planske podružnice 15 kron. Na vinskem sejmu v postojnski jami nabral šest dražestnih gospic 192 K 82 v.

— **Ilir-bistriški Sokol** name-rava prirediti dne 15. julija t. l. veliko ljudsko veselico z javno telovadbo s sodelovanjem raznih sokolskih in pevskih društev iz Sušaka, Reke, Opatije, Voloskega, Podgrada, Postojne itd. Da se torej ne bi priredila ta dan kakšna druga veselica na Notranjskem, društva in druge slavnostne odbore prosimo, da se ozirajo pri svojih prireditvah na že določeno veselico v Il. Bistrici.

— **Za nemška jezikoslovce.** Prinašamo po „Domovini“ zopet nov dokument novonemškega jezika: für Jakob Waliser Wolgo Fella. Zur Herstellung der Gemeindestrasse in Sturmgrabe Wirt zeites der Gemeinde Walz in Strasserabot angeordnet die Stasse muss Orentlich gemacht binen 8 Tage. verbirt sleht gearbeitet virt auf seine umkesung gemacht Oder 5 Krone in der Gemeide Kassa Zubestraft. Gemeindecamt Walz an 29 April 1906 Serschen G V.

— **Španski goljufi,** ki so svoj čas na Kranjskem poskušali svojo srečo, so se spravili zdaj na Spodnje Štajersko in skušajo na enak zviti način kot nekaj pri nas izpumpati iz ljudi denar. Pa bodo imeli, upamó, ravno toliko sreče kot drugod.

— **Mickarskih zadrug** imamo Slovenci 140, in sicer jih je na Kranjskem 70, na slov. Štajerskem 10, na Goriškem 34, v ostalem Primorju 10, na Koroškem 6.

— **Lep vzgojitelj mladine** je nemčurski učitelj Tarman v Slovenjem Plajbergu na Koroškem. Otroke pretepa nad vse surovo in je pred kratkim nekega 7letnega učenca tako premlatil, da si je moral iti zmvat kri in da mu je potem ušel domov. Zakaj Tarman ni postal mesar ali mlatič ali drvar? Ta bi bil lahko razbijal, kolikor ima moči, da si je pa izvolil učiteljski stan, pa ni bilo pametno, ker so dandanes neke postavbe, da se otroci ne smejo tako silno pretepati.

— **Dva divja petelina** je v osmih minutah ustrelil komornik saškega kralja, general pl. Krieger, za rabeljskim jezerom na Koroškem.

— **Izginila** je pred par dnevi Lizej Pavlina v Dolinčicah na Koroškem. Sumi se, da je šla v Dravo. Dekle, ki je bila vrla Slovenka, je bolehalo že delj časa na umu in si je najbrž v blaznosti končala življenje.

— **Pod voz** je prišel v Gorici 14letni deček M. Moder iz Kremsberga ter si zdrobil nogo. V bolnici so mu odrezali nogo.

— **Nenavadna smrt otroka.** 12letni Josip Marocco v Gradu na Goriškem se je igral z lovom na ribe. Ko je vtaknil malo ujeto ribo med zobe, da bi jo usmrtil, mu je spolzla ribica v goltanec in ga zadušila.

— **Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu.** Ker stavlja tržaško prebivalstvo slovanske narodnosti vse upanje na izboljšanje svojega gospodarskega položaja, na prosep in razvoj trgovskega in obrtnega stanu, je naše „Trgovsko izobraževalno društvo“ že v januarju leta 1902 sklenilo, da ustanovi v Trstu „Trgovsko-obrtno zadrugo“, s katere čistim dobičkom naj bi se vzdrževala trgovska šola, ker je „Trgovsko izobraževalno društvo“ s članarino ne more vzdrževati. Iz raznih razlogov se ta nakana ni mogla izvršiti do letos, sedaj so prenehale te ovire in „Trgovsko-obrtna zadruga“ se je ustanovila in že posluje. „Trgovsko-obrtna zadruga“ ima namen spodbujati varčnost s tem, da daje članom priložnost, da v malih obrokih tekem let prihranijo dobro obrestovano glavnico, da sprejema vloge sploh tudi od nečlanov in jih plodonosno nalaga; pospešuje zasebno gospodarstvo svojih članov s tem, da jim daje predume (posojila) pod ugodnimi pogoji in s tem posebej posreduje med trgovci, obrtniki in njih odjemalci, ter omogočuje ustanovitve novih obrti in trgovin; slednjič ima namen vzdrževati s čistim dobičkom trgovsko, eventualno trgovsko-obrtno šolo. „Trgovsko-obrtna zadruga“ naj nam daje stanovsko podporo in stanovsko naobrazbo! Vsled tega pa je dolžnost vsakega slovenskega trgovca in obrtnika, da k tej zadrugi pristopi, da podpira ta novi, domači zavod kar najizdatneje, da mu gre na roko, da se ga poslužuje in zanj deluje, ter pridobiva zanj stranke. Le, ako bomo imeli močan zavod, bomo imeli čimprej tudi svojo trgovsko šolo v Trstu. Brez trgovske šole pa se slovansko trgovstvo in slovanska trgovina in obrt ne bo mogla povzdigniti do one višine, na kateri stojijo dandanes drugi narodi, do one višine, ki daje trgovcem moč, da lahko konkurirajo v vsakem pogledu s svojimi tekmovalci-drugorodeci. Opozorjamo pa, da „Trgovsko-obrtna zadruga“ ni samo za trgovce in obrtnike, ampak tudi za druge sloje. „Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu“ je denaren zavod za vse sloje! Nje čisti dobiček pa je v prvi vrsti namenjen za vzdrževanje trgovske šole v Trstu. Svoje prostore ima tam, kjer je bila prej „Tržaška posojilnica in hranilnica“ t. j. v ulici S. Francesco d'Assisi šte. 2, kjer ima svoj sedež „Trgovsko izobraževalno društvo“, ki je vrglo seme trgovske naobrazbe na rodovitna tla tržaškega Slovanstva.

— **Ustrelil se je** v Trstu 23letni pomorščak Franc Bregan s službeno puško. Bil je na mestu mrtev.

— **Slovensko akademsko društvo „Adrija“ v Pragi** si je izvolilo na ustanovnem občnem zboru dne 8. maja sledeči odbor: filoz. Jost Tomaž, predsednik; iur. Svetek Stanko, podpredsednik; iur. Berč Janko, tajnik; iur. Senjor Davorin, blagajnik; filoz. Fludernik Ognjeslav, knjižničar; iur. Kisovec Vekoslav, častnikar; med. Toplak Svobodin, gospodar; namestnik: iur. Ženko Fran, iur. Strnad Vojteh.

— **Na Reki** so zaprli v petek kapucina K., ki je uganjal „fridolinstvo“ z mladimi 12 do 16 let starimi

dečki. In ljudstvo sklada tisoče in zopet tisoče za novo kapucinsko cerkev, ki se gradi na Reki.

— **Več inženirjev za vzdrževanje proge** potrebuje ravnateljske srbskih državnih železnice za takojšnji nastop. Dovršeno morajo imeti politeniko in pa eno leto prakse pri kakšni železnici. Glej tudi današnji inserat.

— **Pobegnil** je dne 10. t. m. 16letni bivši dijak III. gimnazije Michael Arko iz Zapotoka na Notranjskem. Deček je črno oblečen, ima zelen klobuk, je kostanjevih las, rjavih oči in ima na desni strani lica bradavico. Sumi se, da je šel z njim v svet tudi volonter Adolf Premk, ki je stanoval na Zaloški cesti št. 15. Prvi ima pri sebi samokres. Na katero stran sta jo odkurila, dosedaj še ni znano.

— **Iz zapora v Kamniku je pobegnil** 18letni Alojzij Alič, ki je bil v preiskovalnem zaporu zaradi poskušnega hudodelstva tatvine. Da je pa lažje odnesel pete, se je po poročilu kamniškega orožništva odpeljal s kolesom.

— **Tatvini.** Brivskemu mojstru g. Hinku Dolencu sta bila iz brivnice na Karlovski cesti ukradena dva stroja za lase striči, vredna 20 K. — Gosp. Jožefu Tomcu je bilo v Strelških ulicah št. 20 ukradeno okno, plošča štedilnika, dva škafa in bakren kotel, v skupni vrednosti 27 K.

— **Nesreča.** Včeraj, ko so se igrali otroci na železniški progi blizu postaje Preserje, je pridrljal poštini vlak in zadel 2letnega delavčevega sina Jakoba Grdino tako, da ga je vrigel v stran in si je otroče zlomilo levo nogo in se na glavi močno telesno poškodovalo. Ko so ga peljali v Ljubljano, da bi ga oddali v deželno bolnišnico, je med potom umrl. Truplo ponesrečenčevega je bilo prenešeno v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj so se odpeljali z južnega kolodvora v Ameriko 4 Hrvati, nazaj pa je prišlo 20 Črnogorcev. 100 zidarjev je šlo na Dunaj, 40 Makedoncev je v New-Yorku izseljevalna komisija poslala nazaj.

— **Izgubljene in najdene reči.** G. Leopold Stern iz Gradača je našel zlato uro in jo oddal na magistratu. — Neka dama je izgubila zlat obesek s štirimi briljanti, vreden 30 K. — Izgubil se je poročni prstan z napisom „Margareta 1901. 5.“ iz Most do mestne hiše, oziroma po Pogačarjevem trgu do gostilne „pri Ferlinu“. Pošten najditelj naj ga odda v Mostah št. 7 proti primerni nagradi.

— **Zaklalo** se je v mestni klavnici od 30. aprila do vstetega 6. maja t. l. 76 volov, 6 krav, 6 bikov, 123 prašičev, 176 telet, 27 kostrunov in kozlov in 115 kozličev; vplejala sta se 2 prašiča, 38 telet, 51 kozličev in 479 kg mesa.

— **Brata Hlavka v Ljubljani** sta svojo izdelovalnico za bandaže itd. preselila iz Šelenburgovih ulic v Presernove ulice št. 5.

— **Gostilno „pri Hrovatu“** je prevzel G. Debevc, bivši gostilničar „pri Frgolinu“.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi danes zvečer v veliki dvorani hotela „Union“ društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin. — Jutri dopoldne je v hotelu „Lloyd“ zajtrkovalni koncert. Začetek ob 10. uri. Vstop prost. — Popoldne je vrtni koncert v gostilni „pri Novem svetu“ (Marije Terezije cesta). Začetek ob 3. uri. Vstopnina prosta. — Zvečer koncertuje godba v veliki dvorani hotela „Union“. Začetek ob 8. uri.

— **Jugoslovanske vesti.** Klub združene hrvatske in srbske opozicije je izdal ta-le komunikate: Saborski klub združene hrvatske in srbske opozicije se je konstituiral tako, da sta izvoljena za predsednika Grga Tukran in dr. Bogdan Medaković, za tajnika pa dr. Franko Potočnjak in Svetozar Pribičević. Nato je klub sklenil, da sme, stoječ čvrsto na temelju reške in zadarske rezolucije in manifestu z dne 11. decembra 1905., s Starčevićovo stranko dogovoriti kooperacijo od slučaja do slučaja v vprašanih, ki se ne tičejo načelnega stališča niti ene, niti druge stranke. V zvezi s tem je zaključil saborski klub hrvatske in srbske opozicije enodušno, da ne stopa niti z narodno stranko kot predstavnicom dosedanjega režima, niti s posameznimi njenimi člani, dokler so v tej stranki, v nobeno dotiko. Radi pogajanj s Starčevićovo stranko prava je izvoljen odbor, v katerega so bili poslani dr. Ante Bauer, dr. Gjuro Šurmin in Svetozar Pribičević.

— **Hrvatski sabor.** Včeraj je bila druga seja novega hrvatskega sabora. Predsedal je starostni predsednik Erazmo Barčič. Od vlade je bil prisoten samo sekojski načelnik dr. Marjanović. Na dnevnem redu je bilo poročilo verifikacijskih odsekov. Pred prehodom na dnevni red je posl. dr. Pero Magdić protestiral proti poročilu službenih „Narodnih Novin“ o prvi seji hrvatskega

sabora, v katerem se na skrajno tendencijsen način napada predsednika Erazma Barčiča in se denuncira zlasti združeno hrvatsko in srbsko opozicijo, da ni sposobna vzdržati v saboru miru in reda in da se je ne- lojalno obnašala napram kraljevemu namestniku. Svrha tega napada je bila, da se opozicija predstavi kot nevarno za mir in red. Govornik odločno protestira proti taki denunciaciji uradnega lista. (Klici: Sežgimo „Narodne Novine“! Posl. Banjanin: Ne, iztirali bomo to sodrgo na polje!) Posl. dr. Vinković je na to poročal v imenu I. verifikacijskega odseka. Odsek ni verifikiral izvolitev madjaronov Adamovića in dr. Nedeljkovića. II. odsek ni po poročilu dr. Potočnjaka verifikiral mandatov Milekića, grofa Normana, Penića, dr. Peleša in dr. Sekulića. Odseki III., IV. in V. niso verifikirali izvolitev madjaronov Kosovca, drja. Strizića, drja. Peršića, Kraljača, Barlovića in Georgijevića, starčevićancev drja. Ellegovića in drja. Pavelića in rezolucijonaša Budisavljevića. Nato se je volil osrednji verifikacijski odbor; za predsednika je bil izvoljen posl. dr. B. Vinković, za poročevalca pa dr. Franko Potočnjak. Predsednik Erazmo Barčič je na to proglasil, da je verifikiranih 76 mandatov, in zaključil sejo. Prihodnja seja bo v ponedeljek 14. t. m. dopoldne s tem-le dnevnim redom: Volitev; predsednika, dveh podpredsednikov in pet zapisnikarjev.

— **Vsesrbski učiteljski kongres** je sklican na dan 19. avgusta v Beograd. Na kongres so povabljeni učitelji vseh srbskih krajev. Ob tej priliki se bo slavila tudi 25letnica „Srbskega učiteljskega združenja“.

— **Najstarejši književni spomenik srbski** — izgubljen. Eden najstarejših in najvažnejših spomenikov iz starosrbske književnosti je takozvano Miroslavljevo Jevangjelje. Ta evan-gelji je napisal neki „diakon Grigorije“ v 11. stoletju. Ta spomenik se je čuval v samostanu Hilendar na Atoški gori. L. 1896. je samostan obiskal pokojni kralj srbski Aleksander in si dal pokazati Miroslavljevo Jevangjelje, z bogatimi darovi je menihe pridobil, da so mu poklonili dragoceno knjigo. Aleksander je dal na to na Dunaju napraviti več krasno uspehlih reprodukcij „Jevangjelja“ in jih podaril raznim znanstvenim zavodom, original je pa pridržal. Sedaj so prišli v Beogradu na to, da je ta original izginil; kam, ne ve nihče. Nihče ne ve, ali je „Miroslavljevo Jevangjelje“ kralj Aleksander komu podaril, ali se je izgubilo po usodepolni noči 11. junija 1903.

Predavanje o „balkanski zvezi“. Te dni je po iniciativi kluba „Slovenski Jug“ predaval Bolgar Iv. Dimitrov, urednik gjustendilske „Politike“, v hotelu „Pariz“ v Beogradu o balkanski zvezi. Govornik se je zavzemal za jugoslovansko idejo in naglašal, da je v tej ideji edini spas za Jugoslovane.

— **Srbi na časopisni razstavi** v Frankobrodu. V Frankobrodu na Nemškem se koncem tega meseca otvori mednarodna razstava časopisov. Te razstave se udeležuje vsisrbski politični in strokovni listi. Vsak list pošlje na razstavo pet izvodov, ministarstvo zunanjih zadev bo pa dalo napraviti o listih primerne kataloge v nemškem in francoskem jeziku.

— **Razstava slik srbskih umetnikov** v Beogradu, ki se je otvorila v Veliki noči, se zatvori v ponedeljek. Razstavo je obiskalo 2000 oseb.

— **Najnovejše novice.** Trije novi brambovski polki se ustanove kot cesarski lovei iz 1. in 2. polka tirolskih lovev in celovškega brambovskega polka št. 4. Moštvo novih polkov se izvežba po načinu italijanskih gorskih lovev ter jim bo glavna naloga patrolna služba v alpskih obmejnih krajih. Vojaštvo bo nameščeno v stotnjah po 120 mož v vsaki novi garniziji. Častniki do stotnika se ne bodo smeli ženiti.

— **Splošni štrajk** je izbruhnil v Mostaru. Zaupniki štrajkujo- čih so izročili baronu Alboriju peticijo.

— **Načelnik ogrskega ti- skovnega urada** je postal pisatelj Kornelij Abranyi.

— **Za predsednika mag- natske zbornice** je določen grof Avrelj Desevffy,

— **Škandal v knežji rod- bini** Wrede je dobil nepričakovan preobrat. Vse zaprte služabnike so izpustili, zoper knežjino, ki je med tem izginila iz Madrida, pa se je iz- dalo znova zaporno povelje.

— **Truplo v kovčegu.** Pred tremi meseci je prišel nekemu pre- vozniku v Frankfurtu elegantno oble- čen gospod ter ga prosil, naj shrani zabojo, ki bo dospel po železnici, dok- ler ne pride ponj. Ker pa je začel

sedaj prihajati iz zaboja mrtvaški duh, so zabojo oblastveno odprli ter našli v njem truplo elegantno oble- čene dame s klobukom in solnčni- kom.

— **Vsenemška krepost.** Še se ni pozabila umazana afera Wolf- Tshan, a že se je proslavil drugi vsenemški poslanec, znani R. d. Ber- ger. Tovarnarju K. se je hlinil ve- likega prijatelja, da je začel zahajati v njegovo hišo. Pozneje je prihajal le ob takem času, ko je bil tovarnar v svoji tovarni. In tu je počenjal s tovarnarjevo ženo v navzočnosti nje- nega 4letnega sinčka take stvari, ki jih tovarnarjeva služkinja ni mogla povedati pri sodišču. Končno pa je žena pobegnila svojemu možu ter vzela s seboj 4letnega sinčka. Po pri- čah je dokazano, da je prvo noč po begu poslanec Berger z njo prenoče- val v nekem hotelu, potem pa ni nihče ničesar več slišal ne o ženi ne o otroku. Posl. Berger pravi, da je preskrbel ženi samo varno zavetišče, noče pa povedati možu, kje je sedaj žena z otrokom. Sodišče je zakon med tovarnarjem in njegovo nezvesto ženo ločilo, a proti poslancu je uve- dono kazensko postopanje zaradi hu- dodelstva zapeljivanja in zaradi pre- stopka zakonolomstva.

— **Prvo splošno uradniško dru- šтво** je podalo računski zaključek za leto 1905., iz katerega posnemamo sledeče: Članov je imelo 155.792. Zavarovalna vsota znaša 178 milijonov kron, za katero se je vplačalo zava- rovalnih premij 6.845.510 K. Izpla- čalo se je na zapadlih zavarovalninah in rentah v letu 1905 5.692.013 K, od začetka društvenega obstoja pa kron 77.672.729 K. Rezervni zakladi zna- šajo 57.284.000 K. Razen tega podel- juje društvo tudi ustanove, podpore itd. in je izdalo v človekoljubne na- mene samo lansko leto 87.754 K, od začetka obstoja pa 2.452.914 K. Dru- šтво pa ima tudi 67 konsorcijskih za hranilne vloge in dovoljenje osobnega kredita, in sicer posojuje denar po 6.09%. Poleg vsega tega pa skrbi društvo tudi drugače za stanovske interese uradnikov; vlaga namreč pe- ticije in spomenice na vlado, državne in deželne zbere in dosega v ne malo slučajih velike uspehe.

— **Žrtve španske inkvizicije.** Inkvizicijo se opravljali v Španiji do- minikanci, ki so se imenovali „bratje naše prelube Gospe“. Kako so te krvoločne kutarske zverine divjale, kaže sledeča statistika: Od leta 1481. do 1498., ko je bil veliki inkvizitor Torkvemado, so živih sežgali 10.220 oseb, 97.371 oseb je inkvizicija obso- dila na galeje ali v ječo; od l. 1498. do 1507. (vel. inkvizitor Deza) so zažgali 2592, obsojili pa 32.952 oseb; od l. 1507. (Cisneros) so sežgali 3564, mučili in končno obsojili 48.059 oseb; od leta 1517. do 1521. (Adri- jan) so zažgali 1620, trpinčili in ob- sodili 21.535 oseb; od 1521 do 1538 so sežgali 2574, trpinčili in obsojili pa 15.731 oseb; od 1538 do 1545 (Tabera) so zažgali 840, trpinčili in obsojili pa 6520 oseb; od 1545 do 1556 (Lojza, za vlade Karla V.) so sežgali 1320, trpinčili in obsojili pa 6600 oseb. In tako se vrstijo te ža- lostne številke do leta 1808, tako da je bilo od leta 1481. do 1801. samo na Španskem vseh jezuitskih žrtve 340.921, kaj pa šele v drugih drža- vah.

— **Cilinder — znak socia- lizma.** Na Angleškem so bili vodi- telji socializma dalje časa v hudih skrbah zaradi vidnega znamenja za svoje strankarsko prepričanje. V dru- gih državah nosijo socialisti rdeče kravate, a angleški socialisti se za kaj takega ne morejo odločiti, ker nosi rdečo kravato s posebnim vse- ljem kralj in dvorna aristokracija, a socialisti vendar ne morejo trpeti, da bi jih dolžili vsled tega, da so kral- ljevi privrženci. Sedaj so dobili ven- dar srečno misel. Za svoje znamenje so si izbrali cilinder, ki ga je boljša družba zadnja leta skoraj popolnoma izključila, a sedaj se ga bo še bolj izogibala.

— **Spalna bolezen.** Da preišče spalne bolezni, bo iz Nemčije odpo- slana državna ekspedicija v vzhodno Afriko. Za to ekspedicijo so izraču- njeni stroški do 120.000 mark. Te ekspedicije se udeleži strokovnjak, kateri pozna temeljito protozoične parasite, zdravnik, kateri pozna dobro vzhodno-afričanske razmere in bakte- rijolog, kateri se izbornu razume na bojišču proti kugam. Ostalega osebja se ne bo vzelo iz Nemčije, ampak iz- biralo se bo med potjo. Kot cilj bo služila nemškemu ozemlju bližnja an- gleška Uganda, kjer se nahaja vse polno slučajev te čudne bolezni. Ekspedicija bo trajala približno pol- drugo leto.

— **Svak španskega kralja.** Lani šele se je poročila edina sestra špan- skega kralja z bavarskim princem Ferdinandom, a že sedaj je kraljica skrajno nezadovoljna s svojim zetom. Princ se namreč pogostoma opijani, potem pa psuje taščo in tudi ženo pretepa. Kraljica je pisala njegovemu očetu, naj prire v Madrid naredi red,

sicer sledi razporka takoj po poroki kralja Alfonza.

— **Razpisana služba minist- rškega predsednika.** Neki angleški časopis v Indiji je prinesel razpis, ki se glasi slovensko: Išče se ministrski predsednik za neko samostojno državo domačinov. Plače 2600 K in dijete. Ponudbe je pošiljati na naslov D 31, Pioneer Press, Allahabad. — Taki, ki so že kje služili v enaki lastnosti, imajo prednost.

— **Poslovanje bank ponoči.** Ameriškim podjetnikom je za poslo- vanje dan prekratek. „Night and Day-Bank“ v New Yorku je uve- dila s 1. majem t. l. tudi ponočno poslovanje. Uradništvo je razdeljeno v tri skupine, katerih vsaka dela po 8 ur. Zaradi konkurence bodo mo- rale tudi vse ostale večje banke uvesti čimprej ponočno poslovanje.

— **Dobri sveti za zakonske može.** V nekaterih pokrajinah na Ruskem dobe baje mladi oženjenci sledeče dobre svete za zakonsko živ- ljenje: Ljubi svojo ženo kakor svojo dušo in stresaj jo kakor sadno drevo. — Ako si svojo ženo zjutraj nabil, ne pozabi opoldne zopet s tem pri- četi. — Dve ženi tvorita zborovanje, tri pa tvorijo pekel. — Ženska glava je prazna kakor Tatarjeva mošnja. — Pes je razumnejši kakor žena, vsaj ne laja nad lastnim gospodarjem. — Pri ženski in pri pijanцу so solze poceni. — Kamor ne more iti hudič, tja pošlje žensko. — Trklaj kozuh in odženeš molje. — Tepi ženo in ostala ti bo zvesta. — Seveda si je marsika- teri dober svet izmislila nemška obrekljivost.

— **Prenaglijena obljuba.** Jetniški ravnatelj novodošlemu kaznencu: „Pri- nas bodete morali delati, toda ako želite, da opravljate svojo dosedanje ob- tve, vam bomo tudi dovolili. Kakšno ob- tve imate?“ — Kaznenc: „Zra- koplavec sem.“

— **Hiše, ki se sučejo.** Neki fran- coski arhitekt je začel graditi vile, ki se dajo poljubno sukati okoli svoje osi, kakor železniški vozovi na kolo- dvorih. Poslopje je zgrajeno na veliki obli, ki se zasluče ali z ročnim vreten- om ali pa z elektromotorjem. Take vile so velike vrednosti posebno za bolnike, ker se lahko stanovanje po- ljubno zasluče proti soncu ali pa v senco. Seveda so take zgradbe zelo drage.

— **Nov ženski poklic.** V Lon- donu je nastal za ženske nov, dobro plačan poklic, namreč posel toaletnih in hišnih umetnic. Dame, ki nimajo dovolj lastnega okusa za toaleto in ureditev svojih stanovanj, se zatečejo po svet k novim umetnicam. Te imajo svoje salone, pravzaprav ateljeje, kjer sprejemajo in poučujejo svoje klijen- tinje za dober honorar. Salon je se- veda opremljen z vsemi predmeti, ki so za tak pouk potrebni. Preden se nasvetuje primerna frizura, se glava klijentinje v raznih legah in razsvet- ljavah prešturira. Za vzorec dobi klijentinja na dotični način počesano lasuljo s seboj na dom.

— **Zagonetna smrt.** V Ašu je šla pretečeno nedeljo 15letna deklica Lujiza Pastor z nekaterimi to- varšicami skozi gozd na sprehod. Sredi gozda je Lujiza kakor slu- čajno zaostala, a ker se ni kmalu vrnila, šle so jo prijateljice iskat. Našle so jo mrtvo z razbito glavo, a zraven nje je ležal velik, okrvavljen kamen. Razen tega pa se ni opazilo prav nič sumljivega, kar bi rešilo zagonetni dogodek.

— **250 milijonov za papeža.** Generalni vikar jezuitov je pregovoril bivšo cesarico Evgenijo, da zapusti celo svoje premoženje v znesku 250 milijonov kron rimskemu papežu. Opo- roka je baje že v rokah jezuitov.

— **Bogastvo jezuitov.** Po po- tresu v San Francisco je svet zvedel, da imajo v tem mestu jezuitje palačo, vredno 5 milijonov v krasnim par- kom in drugimi zemljišči, ki so tudi vredna 10 milijonov. A vključ temu nadlegujejo prebivalstvo neprenehoma s svojimi beračijami.

— **Petrolej v Dalmaciji.** Pri Da- ljanah v okraju Metković je našel neki kmet po naključju bogat petro- lejski vrelec. Neka ogrska družba se že pogaja s kmetom za odkup sveta; kmet zahteva 100.000 K.

— **Profesor — morilec svoje žene.** Pred nekaj dnevi je umrla v Ameriki žena profesorja germanistike na vseučilišču Harvard, dr. Eriha Münsterja. Ko so jo raztelesili, našli so v njenem drobu mišji strup. Za- strupil jo je njen mož, ki je po činu z otroki zbežal v Kalifornijo.

Književnost.

— **„Učiteljski Tovariš“**, št. 19. Vsebinska: Poziv! — Shod „učiteljskih vzgojiteljev“ na Dunaju. — Naš de- narni zavod. — K poglavju o učite- ljici. — Učiteljskam. — Iz slovenskih pedagoških časnikov. — Šola in biro- kratizem. — Iz naše organizacije. — Vestnik. — Listnica uradništva. — Inserati.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred dežel- nim sodiščem.

Stokronski bankovec je je izdal. Marija Dolinar, baj- tarja žena v Brižah, je posestniku Janezu Kozjeku o priliki, ko je ta pod njeno streho nočil, izmaknila iz listnice 3 bankovce po 100 K. Tatvino je Kozjek zapazil še tisto jutro. Čez dva dni po tem dogodku je šla Marija Dolinar v Dvor ter je kupila pri mesarju meso in ga hotela plačati z bankovcem za 100 K, tojo je pa izdalo. Zagovor, da ga je našla pod klopjo, na kateri je ležal Kozjek, ni obveljal. Obsojena je bila na tri mesece težke ječe.

Nasilen berač. Že večkrat kaznovani Jožef Ulaga je dne 29. marca cel dan beračil. Zvečer je pri- šel v hišo Urše Petelin v Kam- niku pri Preserju in jo prosil preno- čišča. Ta mu je podarila 2 vinarjin ga odslovila, češ, da bo dobil preno- čišče že kje drugje. Vsled tega se je raztogotil Ulaga in je pred Petelinovo hišo zagrozil, da mora goreti v 14 dneh, če ne bo on zažgal, bo pa kdo drugi. Obsojen je bil na 13 mesecev težke ječe.

Tepež. Anton Trkman, hlapec v Bukovju, se je sprl z Vin- cencijem Krašnom. Posledica je bila ta, da ga je Trkman udaril z dritelem po glavi in ga težko poško- doval. Obsojen je bil na 2 meseca ječe.

Telefonska in urzvojavna poročila.

Dunaj 12. maja. Dasi bo pri- hodnja seja poslanske zbor- nice šele v torek, je že zdaj raz- meroma prav mnogo poslancev na Dunaju. V teh poslanskih kro- gih vlada danes dosti ugodna so- dba glede položaja in je obče mnenje, da se Hohenloheu morda vendar posreči, skrpiti glede volilne re- forme kompromis. V koliko je na to ugodno mnenje uplivala vest o parlamentariziranju ministrstva, se ne da pre- soditi.

Dunaj 12. maja. Ministrski predsednik princ Hohenlohe je bil danes v posebni dolgotrajni avdijenci pri cesarju. Poročal je o uspehu svojih konferenc s par- lamentarnimi voditelji in o parla- mentariziranju ministr- stva, katerega se hoče Hohen- lohe menda takoj lotiti. Potem je bil pri cesarju ogrski ministrski predsednik Wekerle, za popold- ne pa je oglašen minister zuna- njih del grof Golochovski.

Dunaj 12. maja. Danes se za- trjuje z vsoto gotovostjo, da od- stopi minister za Gališko dr. Pietak tekom teh dni.

Dunaj 12. maja. Danes bo prva seja ministrskega sveta pod predsedstvom princa Hohen- lohea. Po tej seji bo Hohenlohe konferiral z dalmatinskim poslan- cem dr. Ivčevićem, za jutri pa sta povabljeni dr. Kathrein in Prade.

Praga 12. maja. V Libercah je nadporočnik Rudolf Reinhardt na ulici napadel zavarovalničnega uradnika Adolfa Müllerja in ga s sabljo na glavi in na trebuhu smrtno poškodoval. Napadalca so zaprli. Opravičuje se, da je bil svoji oficirski časti dolžan napasti Mül- lerja v Libercah je vsled tega za- vlada nepopisno ogorčenje proti oficirjem.

Budimpešta 12. maja. Hon- vedski polkovnik v Velikem Va- radinu pl. Lukacs je poslan v pokoj, ker je oprostil nekega nadporočnika, ki je v javnem lo- kalu pel Kossuthovo pesem. Lu- kacs se je postavil na stališče, da pevanje Kossuthove revolucij- ske himne ni kazniv delikt. Vo- jaški krogi so razburjeni, češ, da kažejo ta slučaj in drugi enaki, da v armadi ni več pravega duha.

Petrograd 12. maja. Trgovin- ski minister je odstopil.

Petrograd 12. maja. Uradno se razglša, da je odstopil mini- ster zunanjih del, grof Lambs- dorff, in da je imenovan na nje- govo mesto ruski poslanik v Ko- danju, Izvoljskij. Lambsdorff je imenovan članom državnega sveta

Poslano*)
Izjavljam pod častno besedo, da nisem z dopisom „S. N.“ z dne 8. aprila t. l. pod „Shod katoliškega političnega društva v Trnovem na No-tranjskem“ v nikakoli zvezi, kakor že sploh nisem nikakor poročevalec lista.
V Il. Bistrici, 10. maja 1906.
Jos. A. Tomšič,
pravnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano. *)
Glede na oglas „Ni Buffalo Bill v Ljubljani“, oziroma otvoritev nove trgovine z manufakturnim blagom „pri slonu“ v današnji številki „Sl. Naroda“ vljudno javljam, da otvorim novo trgovino, na kar cenjene p. n. odjemalce prijazno opozarjam in se priporočam njih pozornosti.
Z velespoštovanjem
Friderik Hodschar.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesta utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Mollovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. m. kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 2 31-7

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:
Ivana Hoffa
Kandol-Kakao
ki ima najmanj tolike v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.
Pristen samo z imenom **Ivan Hoff** in z levo varstveno znamko.
Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev Dobiva se povsod.
1/4 = 60

Zahtevajte
ilustrovan cenik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetloba brez instalacije in nevarnosti. Poraba 1 1/4 kr. na uro. 2252 44

Postavno varovano.
Vsako ponarejanje in po-natiskovanje kaznivo.
Edino pristen je **Thierrjev balzam**
le z zeleno znamko „redovnica“
Storostavno, neprekosno
proti slabemu prebavljanju, krčem
želodca, koliki, kataru, prsnim
boleznim, influenci itd. itd.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih
steklenic ali 1 velika specialna
steklenica s patent. zamaškom
K 6.- franko.
Thierrjevo centifolijsko mazilo,
povsod znano kot non plus ultra
se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.
Lekarnar A. Thiery v Pregradi pri Rogaski Slatini.
Brezplačno s tisočimi originalnih zalozhvalnih pisem gratis in franko
V zalozhi v skoraj vseh večjih lekarnah in medicinskih
stojnicah. 4050-21

Proti zobobolu in gnilebi zob
Izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.
Bl gorodnemu gospodu **M. Levstiku**,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnilebi
zob, zato jo vsakemu najtopleje pripo-
ročam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melus. ustne in zobne vo o.
Dovolim, da to javno oznanite, ker
je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1906.
Dož. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu. 48-19

Najboljše in najfineste čistilo obuval
v sedanjosti je Globin, ki napravi usnje
voljno in trdno. Globin je tudi ceno čistilo,
ker ga je treba le jako malo, da se obuvalo
lepo in trajno blesti. Kdor bo enkrat posku-
sil Globin, ga bo vedno rabil. Izdelujejo
ga kemični tvornice Fritz Schulz jun.,
akcijska družba v Lipskem, Hebu na Češkem
in Lincolnu pri New Yorku. Na svetovni
razstavi v St. Louisu l. 1904. Grand prix.
Dobi se povsod, kjer to naznanjajo plakati.
Paziti je na to, da je napisana na pokrovu
besedica Globin.

Protin
revmatske
bolečine
samo 784 26
mazilo ZOLTÁN!
Tako pristno dobro sredstvo za vdrg-
nenje se dobiva po vseh večjih lekarnah
po 2 K brez poštnine. Po pošti razpošilja
lekarna
Zoltán v Buda-pešti.

Zahvala.
Slavni občni zbor Kmetijske posojilnice
za ljubljansko okolico v Ljubljani je podaril
dvorazredni ljudski šoli na Ježici za nakup
učil 30 kron. Za to izdatno darilo, katero je
šola že prejela, se najtopleje zahvaljuje
šolsko vodstvo na Ježici,
dne 10. maja 1906.
Anton Zibert.

Umrli so v Ljubljani.
Dne 8. maja. Jera Kavšek, delavka,
81 let, Florjanske ulice 24. Kap.
Dne 9. maja. Helena Mauser, račun.
podčastnika hči, 5 dni, Poljanska cesta 75.
Enteritis. — Karel Urbančič, kovačev sin,
22 mesecev, Dolenski cesta 1. Pljučnica.
— Marija Kobilca, posestnica, 68 let, Fran-
covo nabrežje 5.
Dne 10. maja. Edvard Ižanc, mestni
pol. stražnik, 40 let, Zabajak 3. Myodegene-
ratio cordis.
V deželni bolnici:
Dne 5. maja. Ana Klobučar, dekla,
30 let. Pljučnica.
Dne 6. maja. Fran Lokar, dninar, 26 let,
Jetika. — Franja Juvancič, gostija, 70 let,
ostarelost.

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dun. borze 11. maja 1906.
Naložbeni papirji.
4 1/2% majska renta . . . 99.70 99.70
4 1/2% srebrna renta . . . 99.55 99.75
4% avstr. krona renta . . . 99.85 100.05
4% zлата . . . 117.90 118.10
4% ogrska krona renta . . . 95.70 95.90
4% zлата . . . 114.25 114.45
4% posojilo dež. Kranjske . . . 99.50 101.—
4 1/2% posojilo mesta Spiljet . . . 100.50 101.50
4 1/2% bos. herc. železniško . . . 100.— 100.—
4 1/2% posojilo 1902 . . . 100.55 101.50
4% češka dež. banka k. o. . . 99.85 100.15
4 1/2% zast. pisma gal. dež. . . 99.90 100.40
4 1/2% hipotečne banke . . . 100.50 101.50
4 1/2% pešt. kom. k. o. z . . . 105.65 106.65
4 1/2% pr. 100.50 101.50
4 1/2% zast. pisma Innerst. . . 100.20 100.25
4 1/2% dež. hranilnice . . . 100.— 100.30
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban. . . 100.— 101.—
4 1/2% obl. ogr. lokalnih žele- . . . 100.50 101.50
4 1/2% z. pis. dr. 99.90
4 1/2% obl. češke ind. banke . . . 99.50 100.—
4% prior. loke. želez. Trst- . . . 315.75 317.75
4% prior. juž. žel. kup. 1/4% . . . 100.70 101.75
Srečke.
Srečke od l. 1860% . . . 198.50 200.50
od l. 1864 . . . 285.— 287.—
zem. kred. I. emisije . . . 157.50 159.50
II. 291.75 301.75
ogr. srske hip. banke . . . 294.50 304.50
srske a frs. 100.— . . . 225.— 273.—
turške 100.— 109.—
152.75 153.75
Basilika 23.95 25.95
Kreditne 472.50 482.50
Inomoške 78.— 84.—
Krakovske 90.— 94.—
Ljubljanske 68.— 65.—
Avstr. rdeč. križa 49.30 51.30
Ogr. 30.85 32.85
Rudolfove 67.— 62.—
Salcburške 68.— 73.—
Dunajske kom. 520.— 530.50

Trgovski pomočnik
začetnik, mešane stroke, se sprejme v
večjo trgovino. 1765-1
Ponudbe pod „Trgovski sotrud-
nik št. 404“ na upravn. „Sl. Naroda“.

Mladenich
iz Trsta, s petletno prakso v trgovini,
zmožen slovenskega, nemškega in itali-
janskega jezika, išče službe v Ljubljani
ali na deželi.
Ponudbe pod „N. N. 2000“ na
upravnništvo „Slov. Naroda“. 1784

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 12. maja 1906.
Termin.
Pšenica za maj . . . za 100 kg K 16-02
oktober . . . 100 . . . 16-42
Rž 100 . . . 13-50
Koruza 100 . . . 13-48
L 100 . . . 13-68
Oves 100 . . . —
oktober . . . 100 . . . 13-12
Efektiv.
Neizpremenjeno.]

Meteorološki poročilo.
Vidna nad morjem 2062. Srednji zračni tlak 786.0 mm
Maj Čas Stanje Vetrovi Nebo
opazo- baro- tem-
vanja vanja pera-
tura v C.
11. 9. zv. 732.0 15.5 sr. jg. vzhod oblačno
12. 7. zj. 732.9 10.7 brezvetrno megla
2. pop. 732.2 19.2 sl. jug oblačno
Srednja včerašnja temperatura: 15.5°, nor-
male: 13.5°. — Padavina v mm 0.7.
Ponoči se je močno bliskalo in od daleč
grmelo.

Zahvala.
Za mnogo dokaze srčnega sočutja
med boleznijo in za mnoge izraze
toložilnega sožalja povodom smrti
nam preljube matere, oziroma stare
matere, tašče in sestre, gospe
Marije Kobilca
kakor tudi za mnogobrojno častno
spremljavo na poslednji poti bodi
vsem in vsakemu izrečena najsrčnejša
zahvala. 1782
Žalujoči ostali.

Zahvala.
Pisateljsko podporno društvo iz-
reka s tem vsem gospodom in da-
mam, ki so se udeležili prenosa
kosti rajnega gospoda
Jožefa Podmiljšaka
v društveno rakev toplo zahvalo,
posebno še preč. gg. monsignoru
Tomo Zupanu in župniku Ivanu
Vrhovniku in lv. Breču za prijazo
obavitve cerkvenega obreda, gosp.
profesorju Štrifotu in gg. pevcem
„Glasbene Matice“ za ganljivo petje
in sploh vsem, ki so kaj pripomogli,
da se je vršil prenos dostojno.
Za odbor:
R. Perušek
t. č. preds. pis. podp. dr.
1772

MATTON
GISSHÜBLER
neravna
alkalična kislina
katera je kot zdravilni vrecel že več sto
let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal
in prebavil, pri protinu, želodčnem in
mehurnem kataru. Izvrstna je za otroke,
prebolele in mej nosečnosti. 94-3
Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.
V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju
in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih
špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Trgovski pomočnik
začetnik, mešane stroke, se sprejme v
večjo trgovino. 1765-1
Ponudbe pod „Trgovski sotrud-
nik št. 404“ na upravn. „Sl. Naroda“.

Samo Mestni trg 19.
V soboto, 12. maja t. l.
otvoritev
5 zajtrkovalnic kakor obenem
nastavljenje
svetovni sloves
uživajočega Anton Dreherjevega marčnega
plzenskega piva.
Kaviarjevi kruhki, Mallosolkaviar, različna vina,
svinjska žolca 12 kr.
I. C. Praunsels.
1790
Samo Mestni trg 19.

Vajenca
oziroma praktikanta sprejme
H. STANCER
trgovec z mešanim blagom v Krškem.
Dobro ohranjeno
damsko kolo
se prodaja po nizki ceni.
Dopise pod „Kolo“, poste re-
stante, Celje, Štajersko. 1785

Pravi, 11 tednov star
bernhardinec
s pasmo se prodaja v Kolodvorskih
ulicah št. 7. 1788

Trgovski učenec
ne pod 14 let star, s primerno šolsko
izobrazbo, nekoliko nemščine vajen, se
sprejme v trgovino z mešanim blagom
J. Razboršek 1764 1
v Šmartnem pri Litiji.

Spretnega mlekarja
z dobro prakso v razpošiljanju mleka
in izdelovanju sira in surovega masla,
sprejme takoj v službo „Mlekarska
zadruga na Prestranku“ na No-
tranjskem. 1768-1

Ženitna
ponudba.
Vdovec 46 let star, z dvema otro-
koma 14 in 15 let starima, v stalni
službi s 1400 kron dohodki, se želi
zopet poročiti z gospodično ali vdovo
brez otrok ne pod 35 let staro.
Resne ponudbe s fotografijo, ka-
tera se takoj vrne, je pošiljati pod
šifro „N. R. 1000“ Ljubljana, glavna
pošta. 1740-1

Vsem svojim cenjenim naročnikom
naznanjam, da sem se preselil s svojo
krojaško obrtjo
iz Spodnje Šiške št. 42
na Glince šte. 90.
v hišo gosp. Ign. Korošca
(gostilna „Burski tabor“)
Priporočam se za vsa v to stroko
spadajoča dela in popravila po nizki
ceni in ob točni postrežbi.
Zanesljivim dajem tudi na obroke
in jamčim za solidno delo, proseč
obilega obiska.
Fran Šuster
krojaški mojster.
1743

Ceno se prodaja
kolo tandem.
Vpraša naj se v modni trgovini
G. ČADEŽ na Mestnem trgu v
Ljubljani. 1716 2

Učenec
iz boljše hiše se sprejme takoj v trgo-
vino z mešanim blagom.
Natančneje pojasnila daje upravn.
„Slov. Naroda“. 1769-1

Krojaški pomočnik
za veliko delo, spreten in zanesljiv se
takoj sprejme. Ravnotam se sprejme tudi
1632
učenec.
Fran Korošic, krojač
v Radovljici, Gorenjsko.

Motor dvokolo
dobro ohranjeno, se kupi.
Ponudbe pod „J. G. 22“ poste
restante Idrija. 1768-1
V hiši na ogln **Miklošičeve ceste** in
Dalmatinovih ulic se odda za avgu-
stov termin še elegantno

stanovanje
s 5 sobami, erkerjem in z razgledom
na park.
Več se izve v **Sodnijskih ulicah**
št. 11, I. nadstr. 1696 4

Stanovanja
se oddajo za avgustov in novembrov
termin.
Natančneje se poizve v pisarni
DEGHENGLI. 1669-2

Staro železo
baker in cink
kupi po najvišjih cenah
Fran Stupica, trgovec
v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1.

Lepi majhni lokali
za vsako obrt pripravi, dosedaj go-
stilna, se oddajo z avgustom s
stanovanjem vred ali pa tudi brez njega.
Natančneje se poizve v prodajalni
Novotny na Dunajski cesti.
Ravnotam se išče več
pridnih dekiic
ki imajo veselje iti v neko tovarno
zunaj mesta.
Gospodične
ki so zmožne natakarskega posla, naj
se oglase za pomoč ob binkoštnih
praznikih. 1783

Grand hotel „UNION“
v Ljubljani 1711-5
(Ravnateljstvo A. Kamposch).

Ljublj. društvena godba
priredi
v soboto, 12. maja t. l.
v nedeljo, 13. maja t. l.
društvena
2 koncerta
v veliki dvorani
spojeni z verando.
Začetek ob 8. uri zvečer.
Člani in otroci vstopnine prosti.
Nečlani plačajo 40 vin.

Seno in slama

vse v balah, se ceno prodaja na skla-
dišču, **Martinova cesta št. 10.**
974-9

Lepo stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo in kopalno sobo
se za avgustov termin odda.

Natančneje pri **A. Sušniku na**
Zaloški cesti. 1599-5

Črevljarski pomočnik

se sprejme nekje na deželi v stalno delo.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 1733-2

Borovci

gladka in močna drevesa, se iščejo
na prodaj. 1749

Pisma na naslov **Golkonda, V.,**
Morregasse 10 p. r. Gradec.

Dve izurjeni šivilji

sprejme takoj v trajno delo 1

B. Helier
Gradaške ulice št. 8, I. nadstr.

Suho skladišče

odda takoj 1773-1

F. LOVŠE na Tržaški cesti št. 2.

Lepo stanovanje

v Zgornji Šiški se odda takoj.

Natančneje se poizve pri lastniku
„**Matjanu**“, gostilničarju „pri kamniti
mizi“ v Zgornji Šiški. 1779-1

Trgovski pomočnik

mešane stroke želi svojo službo preme-
niti najraje kam na deželo. Vstop s
15. junijem.

Kdo — pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 1775-1

Izurjenega strojepisca

sprejme takoj 1706-3

notar Hudovernik v Ljubljani.

Izprašan mašinist

izučen ključavničar in kovinski strugar, ki ra-
zume poslovanje v parnih zagah, mlinih, pivo-
varnah, opekarnah itd., ki se tudi dobro razume
na električno razsvetlavo in vse poprave ali
pri stroju ali drugod, želi dobiti mesta v kaki
tovarni. Nastopi lahko 1. junija ali po dogo-
voru. — Vprašanja na upravni „Slov. Naroda“
pod šifro „A. R. št. 333“. 1744-1

Trgovsko izveščana oseba se želi
s sedanjimi 600 K (pozneje več) kot
tih sodelujoči

kompanjon

udeležiti pri dobri trgovini. Sprejme
tudi blagajniško ali drugo zaupno mesto.

Ponudbe pod „**Kompanjon Z**“ na
upravništvo „Slov. Naroda“. 1745-1

Ženitna ponudba.

Izobražena gospica z dežele
s 50.000 K premoženja, stara
20 let, se želi poročiti z akade-
mično izobraženim uradnikom ali
veleposesnikom. 1746-1

Le resne ponudbe s sliko do
25. maja pod „**Dolenjka št. 120**“
pošte restantje Ljubljana.

Za kavarno „Avstrija“

se išče za takoj mlad

jutrnji plačilni marker
(Frühstückrechner). 1697-3

Stari komisni čevlji

že predelani ali še nepredelani, kakor
tudi škornji se dobivajo en gros naj-
ceneje pri 1234-18

L. Pressburger & sin
na Dunaju XX.1.

Spretnega akviziterja

išče pod ugodnimi pogoji na Kranjskem

že dolgo poslujoča zavarovalnica za
življenje in zoper nezgode.

Več pove upravništvo „Slovenskega
Naroda“. 17-38

Na Štajerskem

je več lepih

gozdov
z obilno vodno močjo poceni na prodaj.

Naslov pri upravništvu „Sloven-
skega Naroda“. 1677-2

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega
K 9-60, boljšega K 12-
belega, jako mehkega skubljenega K 18-
K 24 — snežno belega, mehkega, skubljenega
K 30 — K 36 —. Pošilja se franko proti
povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštnih stroškov. 1639-2

Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pošta Pízen na Češkem.

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3
pod „Narodno kavarno“.

Od 13. maja do
19. maja 1906:

Hamburg

z največjimi potovalnimi parniki.

Naznanjam da prodajam izgotovljeno obleko

dokler jo bo še kaj v zalogi
po zelo znižani ceni.

Jos. Rojina
krojač
Šelenburgova ulica
št. 5.

Obleke za gospode, obleke za dečke, - - - obleke za otroke, površnike za gospode in dečke, - - - - - žakete za dame, - - - - - paleto za dame, plašče za deklice - - - - - v največji izbi

po najnižjih cenah

1780-1 priporočata

Gričar & - - - Mejač

- - - - - Ljubljana, v

Prešernove ulice 9.

Ključavničarstvo

gn. Fasching-a vdova

Poljanski nasip št. 8

(Reichova hiša.)

Salon

za moderne damske klobuke *

Henrik Kenda

v Ljubljani

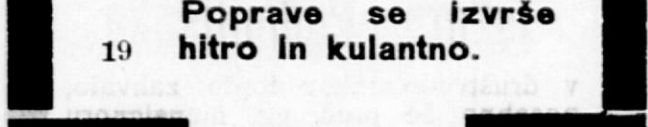
Mestni trg št. 17.

Damski klobuki
za pomladansko sezono 1906.

Svoj bogato ilustro-
vani cenovnik nakiče-
nih damskih klobukov
za leto 1906 pošil-
jam gratis in franko.
Poprave se izvrše
hitro in kulantno.

19

Odlikovan z zlato kolajno v Parizu 1904 in z zlato kolajno in križcem v Londonu 1095.

ANTON PRESKER, krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo gotovih
oblek za gospode in dečke, jopice
in plaščev za gospe, nepremočlj-
ivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših
azorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pred nakupom

oglejte si velikansko

sukneno zalogo

R. Miklauca

v Ljubljani, Spitalske
ulice št. 5.

Ostanki pod ceno!

Najcenejše

se kupi

perilo, vence in

kravate, šopke

moderce, za neveste

ltd. ltd.

pri trdki

J. KEBER

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9

in

na Sv. Petra cesti št. 31

Najcenejše

se kupi

perilo, vence in

kravate, šopke

moderce, za neveste

ltd. ltd.

pri trdki

J. KEBER

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9

in

na Sv. Petra cesti št. 31

Najcenejše

se kupi

perilo, vence in

kravate, šopke

Kavarna

z dnevnim inkasom 140 kron se prodaja

za 17.000 gld.

Ponudbe pod „**Kavarna G**“ na

upravni „Slov. Naroda“. 1707-3

Mizarski pomočniki

dobe takoj in pozneje stalno stavbno

delo. Delo je ročno in s stroji.

Jakob Homovc 1752-1

mehanično stavbenstvo in pohištveno
mizarstvo v Cerknici.

Lepa nova vila

blizu Kranja, s štirimi sobami in pri-
tiklinami, z velikim ograjenim sadnim
vrtom, se zaradi rodbinskih razmer
prodaja na večletno odplačevanje. 1654-2

Naslov: **G. Biol**, pošta Kranj.

J. BANN

izdelovalec vozov

na Dunajski cesti št. 31

priporočala zalogo novih in obrabljenih

VOZ

od navadne do najfinejši izdelave po najnižji

ceni. Izvršuje tudi vsa popravila.

Sprejmejo se **trije učenci** za

sedlarsko obrt. 1165-7

V bližini južnega kolodvora se odda

takoj ali s 1. junijem

HLEV

za 12 konj, pripraven tudi za skladišče in

pritično stanovanje.

Ravnotam se prodaja zaradi opustitve

trgovine več vozov, par konj in druga

priloga ter nekaj pohištva. 1735-2

Vprašaj naj se v Metelkovih ulicah 4

na dvorišču na levo pri g. A. Paulinu.

Uradno dovoljena

že 15 let obstoječa

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 1789

priloga in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

zlasti izvršne kuharice, sobarice, bone,

blagajničarke, navadne in računačice nata-

karice, prodajalke, slug, kočijaže,

za ves in za pol dne, dekleta k otrokom,

gospodične zmnožne jezikov, hotelske

sluga itd. itd.

za Ljubljano in drugod. Potnina

tukaj. — Natančneje v pisarni. —

Vestna in kolikor možno hitra

postrežba zagotovljena.

Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Pozor!

Slavnemu občinstvu, cenjenim gg.

odjemalcem, gostilničarjem in trgovcem

priporočam svojo veliko zalogo na med-

narodni razstavi v Parizu najvišje odli-

kovanih lastnih izdelkov kakor:

gnjat: a la praških . . . kg a K 1-80

salam iz gnjati (k akovskih) . . . 2-20

salam brunšvišč . . . 1-40

klobas, kranjskih, 12 parov za . . . 2-

in sploh raznovrstnega subega in sve-

žega mesa. — Za točno postrežbo jam-

čim. Pošiljanje proti povzetju.

Na mnogobrojne naročbe se pri-

poroča za veleposredovanjem

Franc Golob

mesar in prekajevalec

v Spodnji Šiški št. 150

pri Ljubljani.

1759-2

Prodajalna

s poleg ležimim stanovanjem se tako

odda v Gradišču št. 4. 1726-

Več se poizve pri hišniku istotam

Šivilja in učenka

se sprejmete takoj 1727-

na Mestnem trgu 3, II. nadstr.

Odda se stara in dobroidoča

gostilna

(brez koncesije) na zelo ugodnem pro-

storu v Ljubljani. Obstoji iz 3 gostiln

sob in pritikin. — Vprašanja pod „**go-**

stilna“ upravni „Slov. Naroda“. 1737-

konjske mrve

Valentin Cirman 1738-

gostilničar in posestnik

v Šent Vidu nad Ljubljano.

Posojila, predujmi, krediti

Veliki in mali zneski pod najugodnejšimi

pogoji. Preje nikaki stroški! Nobena predznanja

Hitra izvršitev ozir. takojšnji predujem a con

Primerna dolgoletna vračanja. Posebno ugodn

za častnike, uradnike vseh vrst, stanovni

osebe, penzioniste itd. Na dedščine, užitke, va

lila in denarne zaloge največji zneski brez

amortizacije po 5%. (Znamka za odgovor. Nes

ški dopisi) Natančno opisane zahteve pod „**Se**

krat“ na anončno ekspedicijo **Edvard Braun**

Dunaj I. Rotenturmstrasse 9. 1858-

dopisnika

za slovenščino, nemščino in laščino išče

velika trgovska trdka z deželnimi pr

delki na Gorenjskem.

Ponudbe z izpričevali je poslati na

upravni „Slov. Naroda“. 1721-

Brusača

išče za parno žago

D. VILHAR i dr

v Gerovem preko Rakeka.

Plača po dogovoru. 1758-

Za usnjarje!

V trgu Ljubno se da radi smrt

posestnika dobro idoča, vrlo lepo oprav

ljena, nad 24 let obstoječa usnjarja

v najem.

Ponudbe na gosp. **Pernata**

Gornjem gradu. 1750-1

Proda se novozgrajena hiša

na Javorniku št. 39 (Gorenjsko)

zemljiščem, gospodarskim poslojem

pekarijo in vsemi občinskimi pravicami

Pojasnila daje **Martin Planinšek**

pek na Javorniku št. 93. 1778-

Prodajam iz proste roke posestvo

ležeče v Hrdeckega vasi št. 19 v

Ljubljani in sicer hiša, 2 hleva, ve

lika šupa za vsako porabo pripravn

dalje 4 orale sveta okoli hiše, 6 trav

nikov na Barju in vse poljedelsko orodje

in živina. Prodajam vse skupaj in pripo

minjam, da je vse v dobrem stanju.

Kupnina se izve pri lastniku **Ja-**

kobu Jesihu, Hrdeckega vasi št. 19

v Ljubljani. 1771-

Pod zelo ugodnimi pogoji je na

prodaj lepa

enonadstropna hiša

z lepim sadnim vrtom na Tržaški

pri prvovrstni avstrijski zavarovalni družbi proti požaru in za življenje najdejo posredovalci 1650 2

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujo se postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni potovalci pa dobro trajno službo. — Ponudbe pod „15 305“, Gradec, poste, estante.

Naprodaj je dobro ohranjen

klavir

trdke Streicher.

Poizve se na Rimske cesti št. 2 II. nadstr. med 2.—3. uro. 1504 6

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Razstavljeno od 13. maja do 19. maja 1906: 1741 1

Zanimivo potovanje po

Petrogradu

in carskih gradovih.

Prosim zahtevajte - -
franko - prospekte in vzorce naj-
boljšega

štajarskega moškega in

ženskega lodna (raševina)

za lovec, gozdarje in turiste kakor tudi vse modno blago za moške in deške obleke, povrnike, ulsterje od najcenejše do najfinije kako-
vosti od prve izvozne firme za lodec Vincenc Oblack, c. kr. dvorni dobavitelj za sukno, Gradec, Murgasse 9/25.

2 parna žrjava (granika), 1 drobil-
nica za pesek in gramoz, trebilo
(Greitbagger) in velik del

materijala za železnico na škripec

vse še malo rabljeno, za obrat docela primeren se ceno odda ali vse ali pa deljeno. — Vprašanja pod šifro „Bau-
inventar 443“ odpošiljata Rafael & Witzek na Dunaju, I. Graben 28.

Prodaj bi rad svojo dobro
uvečeno in že 30 let obstoječo

trgovino

z mešanim blagom.

Ladislav Hudjek

Krapina, Hrvaško. 1709—3

Najboljši čas za sajenje do
srede maja.

Iglasta drevesa

v 100 najplemenitejših vrstah in
vseh velikostih. 1432—10

Rože

v najlepši izber priporočajo

drevesne šole

Adalberta Faragó

c. kr. dvornega dobavitelja v Zalae-
gerszegu ob železnici Dunajsko
Novo mesto-Nova Kaniža.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Znamenita moderno urejena tvornica

G. Skrbic

v Zagrebu, Ilica št. 40

priporoča svoje na glasu

solidne in cene

žaluzije

lesene in platnene

rolete, lesene in

železne kapice

za okna kakor tudi

za trgovine itd.

Cenovnik zastoj in poštine prosto. 5

Grdoba!!! Si še zdaj nisi zapomnil, da
ne rabim drugega cigaretne papirja in
stročnic kot samo

„Ottoman“?!

VI 3570—4

Sprejema zavarovanja človeškega živ-

ljenja po asirano vrstnih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili.

Vsa čista ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

Rez. fond: 31.865.386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82.737.159-57 K.

Po velikoslovskega druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vsakokrat slovenske narodne uprave.

Vsa posla ima

Generalni zastop v Ljubljani, kjer pisarna na 2. nadstropju bančne hiše

z odgovornimi direktorji št. 12.

Zavaruje poslojpa in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkrajše. Živa najboljši sloves, koder poiznaje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in obšokoristne namene.

Epilepsija.

dor trpi na padavici, krčih in drugih živ-
nih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki
jo zastonj in poštine prosto razpošilja

priv. Schwanen-Apotheke

Frankfurt a. M. 1600—52

Učenec

se sprejme v špecerijsko trgovino

T. Mencinger v Ljubljani. 1700 3

Zastoj

in poštine prosto pošiljam najnovejši
cenik, v kojem je velika izbira

šivalnih strojev in koles

najboljših in najnovejših po
jako nizkih cenah.

Lovrene Rebolj v Kranju

v Kranju. 1440—4

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, ekono-
mije i. t. dr. v
vsakorodni iz-
peljavi. Ze 30
let so najbolje
priznana. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franko proti doposlani
namki. 1435 4

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“

S. Goldschmidt & sin

Wels 18. Gorenje Avstrija

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dohlve seposod. 3564 52

Cudovita novost!

325 komadov za 2 gl.

Krasna ura z lepo verižico, točno
idolca, za katero se daje dveletna garan-
cija; zelo lepa laterna magica s 25
krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo
elegančna broža najnovejše oblike, 1 lepa
kravatna igla s simboli brijantom, 1 krasen
kolij iz orient, biservov, s patent. zakle-
pom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin
usnjat mošnjček, jako elegantni na-
stavek za smotke z jantarem 1 gar-
nitura ff. double-zlatih manšetnih in
srajčnih gumbov s patent. zaklepom,
1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletno
zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmet-
ov za dopisovanje in še 200 raznih
komadov, vse, kar se potrebuje hiši
zastoj. Krasnih 325 komadov z uro, ki
je sama tega denarja vredna, pošilja
proti poštenu povzetju za 2 gl. raz-
pošiljalnica

S. Kohano, Krakov

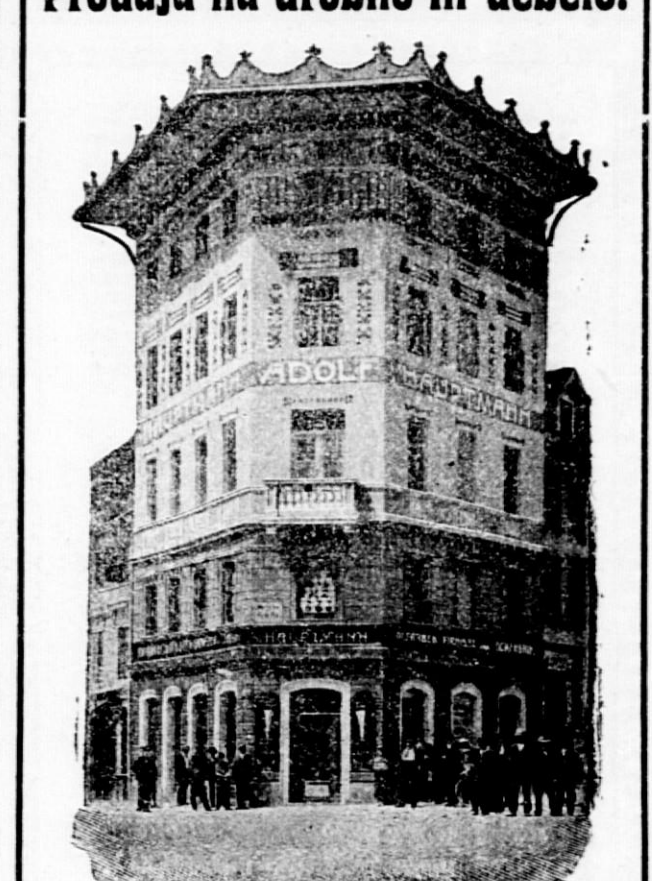
št. 323.

Ako ne ugaja, se denar vrne. 1754

Mnogo priznanih pism.

Prodaja na drobno in debelo.

Marijin trg št. 1.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Največja zaloga najtinejših

barv

za umetnike od dr. Schönfelda & Co.

Fine oljnate barve za študije, akva-
relne barve, trde in tekoče, tempera-
barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarvna kreda. Zlate in razno-
barvne bronce. Pristno in kovinsko
zlat, srebro in aluminij v listih.
Štampilijske barve. Ogije za risanje.
Raznobarvne tinte in tuši. Slikarsko
platno in papir. Paleta, škatiče za
študije. Čopiči za umetnike, slikarje in
pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za
vzorce po najnižji ceni, najnovejši
in moderne suhe, kemične,
prstene in rudninske barve.

Aparati, barve in predloge za

žgalno slikanje.

Velika izbira

lesenih izdelkov

za žgalno slikanje.

Priznana najboljši in najizdatnejši

oljnate barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene

mizarje in hišne posestnike itd.

priporoča 1277—6

Adolf Hauptmann

Prva kranjska tovarna oljnatih
barv, firnežev, lakov in steklar-
skega kleja.

Prodaja najboljšega mizarskega

lima

po najnižji ceni,
karbolineja
samo boljše vrste,
gipsa
alabastra in stukaturnega za
podebarje in zidarje.
Ustanovljeno 1832.
Zahtevajte cenike!

Zaradi bolezni lastnika se prodaj

pod zelo ugodnimi pogoji

hotel

nasproti ene največjih železniških
postaj juž. žel. na Slovenskem z iz-
vrstno upeljano restavracijo. Renomi-
rana preuočišča, domač vodovod, lastna
razsvetljava, vrt in njiva, dalje vse po-
hištvo in posodje. 1708—3

Naslov pove upravništvo „Slov.

Naroda“.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach)

na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovec in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvzuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. 19

V Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 6

(nekdanj Tambornino)

se prodaja zlato in srebrno blago.

Sprejemajo se popravila in nova dela

Urajji popust. 1459—4

Z odličnim spoštovanjem

Ign. Radoš, zlatar.

Cene stanovanjem do 1. junija in od 1. sep-
tembra 25% pod tarifo.

Od 1. junija interurbana telefonska zveza.

Zdravilišče Krapinske

Toplice

Sezona od 1. maja

do konca oktobra. Hrvatskem

Leta 1904 je bilo 5120 ljudi. Od za-
gorjanske železniške postaje Zabok-Krapin-
ske Toplice oddaljene eno, od postaje Ro-
gatec, lok. žel. Grubelno-Rogatec, pa dve
uri vožnje. Od 1. maja vsak dan omnibus
k vsakemu vlaklu proge Zabok-Krapinske
toplice, k postaji Rogatec k popoldanskemu
vlaklu. — 30° do 35° R (37° do 43° F) C)
gorke akrototerme, ki eminentno vplivajo
proti protinu, mišični in členski revmi in
njih posledičnim boleznim, pri ishiji, nevral-
giji, kožnih boleznih in ranah, kronični
Brightjevi bolezni, otrpjenju, pri najraz-
ličnejših ženskih boleznih. — Velike ba-
sinske, separate kopeli, kopeli v banjah
in prsne kopeli, izvrstno urejene potilnice
(sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravlilna
gimnastika. — Udobna stanovanja, dobre in
ne drage restavracije; stalna topliška godba.
Razsežni senčni sprehodi, prostor za ten-
nis-igre itd. Kopališki zdravnik dr. Ed.
Mal. — Brošure se daje v vseh knjigar-
nah. Prospekte in pojasnila pošilja

1370—5 kopališko ravnateljstvo.

Zahtevajte

čisto domače in dalmatinsko

oljkovo olje!

Trgovci, naročajte samo pri trdki

DINKO SPINČIĆ

p. Francić (v Istri).

S tem bodete zadovoljili svoje odjemalce!

Olje je čisto naravno in hrani

mast in maslo.

Cena za 100 kg.: 1607 4

I. vrsta 84 kron

II. vrsta 78 kron

Na Bledu

se prodaj pod ugodnimi pogoji

hiša z dvema vrtoma

Žraven je polja za 8 mernikov posevne
in 4 orale gozda. Pri hiši je tudi vsa
oprava za usnarstvo. Posestvo se lahko
vzame tudi v najem. — Več pove lastnik
Anton Janežič, usnar, Mlino 49,
p. Bledu. 1731 2

Posestvo

na Studencu (Igu) hiš. št. 85, ka-
tero obsega hišo, gospodarska poslojpa,
njive, travnike in gozde, se bode dne
17. maja 1906 dopoldne ob 9. uri
na lici mesta prostovoljno prodalo
skupno ali po kosih.

Kupnine se plačajo v štirih letnih
rokih, eventualno po dogovoru.

Marija Štembal

lastnica

1638—3

Najboljši in najpopolnejši

pianino

se kupi najcenejše za takojšnje plačilo
ali tudi na najmanjše mesečne obroke,
tudi za provincije, samo naravnost od
tvorničarja

Henrika Štembalza,

c. kr. dvornega založnika

v Trstu, Via G. Boccaccio 5.

Katalogi in kondic. gratis in franko.

44—19

Kavarna

„LEON“

v Ljubljani, na Starem trgu 30

vsak torek, četrtek, soboto in

nedeljo

vso noč odprta.

Z odličnim spoštovanjem

1578 4

Leon Pogačnik.

Izdelovatelj vozov

FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo bogato zalogo novih

in že rabljenih 44—19

VOZOV.

Ženitna ponudba.

Če ravno vdovec sem star in že suh,
zaslužim vsakdanji si suhi svoj kruh;
saj službo še dobro in stalno imam,
zato pa ostati jaz nočem le sam.

Oženiti zopet se unovič želim,
za krasne le ženske jaz stare gorim,
in tista, katera ima kaj „peška“,
prav hitro naj piše in reče le „da“!

Le resne ponudbe, ako mogoče
s sliko, ki se takoj vrne, na uprav-
ništvo „Slov. Naroda“ pod št. „33“.

1672—3

Stanovanje

v Knafljevih ulicah št. 5 v pritličju, obstoječe iz 3 sob s pripadki, se odda za majev ali avgustov termin. Pojasnila daje upravništvo „Narodne Tiskarne“ ravnotam.

Vajenca

14letnega, iščem za svojo trgovino z raznim blagom. Ponudbe z izpričevali.

IVAN TOMŠIČ

Ilirska Bistrica. 1728 3

Salonska garnitura

divan in drugo pohištvo

se po zelo nizki ceni proda.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Kočija

dvouprežna, skoro nova, se za zmerno ceno proda.

Izve se pri restavratorju A. de Schiava v hotelu Graizer, v Ljubljani.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakašna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in znanstveno. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorec vpo-
slati.

Ustanovljeno leta 1845.

JOS. REICH

Edini zavod

za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje sukna

na par.

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice šte. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga na Trbiž.** Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Ženeva, Pariz, Dunaj — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.) — **Proga v Novo mesto in Kočevje.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8. m zvečer v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 07 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, (direktni voz I. in II. razr.), Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, ob Inomosta in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linc, Budejovice, Plzen, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. **V Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m pop., ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. **Iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Oglas.

Ravnateljstvo srbskih državnih železnic potrebuje več

železniških inženirjev

za oskrbovanje železniške proge.

Treba je, da so izvršili politehniko in da imajo eno leto prakse pri kakem železniškem ravnateljstvu.

S ponudbami je poslati listine in izpričevala v poverjenem prepisu.

Službe je nastopiti takoj.

D. A. Rixa kosmetike

priporočajo in preizkušajo v vseh krogih, le dobro se obdrži 50 let v rabi.

Dr. A. Rixa pasta Pompadour

edino sredstvo za odpravljanje peg, rdečine, ogrcev, izpuščajev i. t. d., za kar se jamči, je popolnoma neškodljivo. Lonček K 3—, poizkušnja K 1—.

Mleko Pompadour

tekoč puder čudovitega učinka, steklenica K 3—.

Puder Pompadour

rožnat, creme, bel, najčistejši puder tudi higienično priporočen. Karton K 2 50.

Milo Pompadour za gojitev polti in rok, kos K — 60.

Dr. A. Rixa čudezna lasna voda Eau Dubarry iz najred-

najzdravilnejših rastlin za rast najbujnejših las, steklenica 3 K in 5 K. Če neugaja, denar nazaj.

Glavna zaloga in razpošiljalnica **V. Rix, Dunaj XVIII, Hofstattgasse 24.**

Zaloga se ustanavlja. V Ljubljani: **Edvard Mahr.** Preprodajalci rabat.

Zidanje rakev

(grobne)

na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni

stavitelj novega pokopališča

po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.

Natančneje se poizve

v tehnični pisarni g. Ferdinanda Trumlerja

mestnega stavitelja

1561—4 v Ljubljani, Pred škofijo šte. 3.

Preselitev trgovine.

Centenim gg. zdravnikom, bolnišničnim upravam in p. n. naročnikom v prijazno znanje, da sva svojo trgovino za

ortopedijo in obvezila

premestila iz Šelenburgovih ulic št. 1

v Prešernove ulice šte. 5.

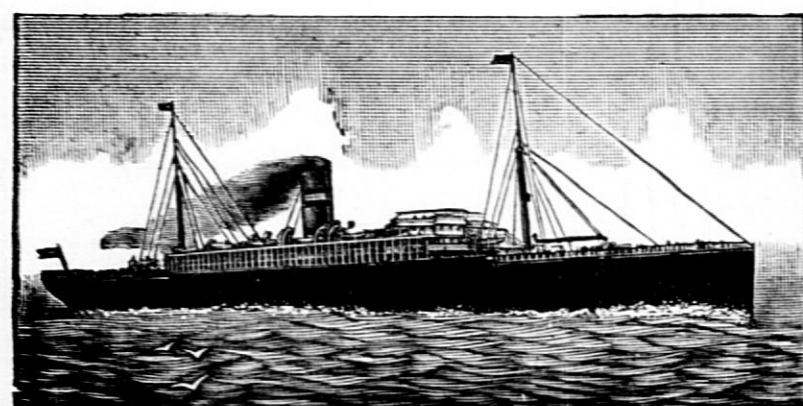
Obenem sva si spopolnila zalogo prav obsežno in z najboljšimi izdelki, da sva v prijetnem položaju, da moreva gg. zdravnikom, slavnim upravam bolnic in p. n. odjemalcem vsak čas postreči z najsolidnejšim blagom.

Zahvaljujemo se za prav vdano dosedanje zaupanje in zagotavljava, da ne opustiva ničesar, da si še z naprej ohraniva naklonjenost p. n. odjemalcev.

Z vel spoštovanjem **Brata Hlavka**

izdelovanje kirurških inštrumentov, ortopedijskih aparatov in obvez.

Najcenejša vožnja v Ameriko!

Boulogne-New York

najhitrejša vožnja

Nizozemsko-ameriške črte

Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika

Vozne liste preskrbi in daje brez-
1787 plačna pojasnila

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna

Edvard Kristan v Ljubljani

Kolodvorske ulice 41

na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

1766—1

NAZNANILO.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, ga sem otvoril z dnem 1. januarja 1906 tik novega pokopališča (za vrtnarjem Tomšičem)

kamnoseško delavnico

Izdelujem nagrobne spomenike po želji slav.

občinstva iz mnogovrstnega marmorja, granita, sijenita in drugih vrst. Priporočam se torej slav. občinstvu v ob la naročila, bodisi novih spomenikov, prenovljenje starih, prestavljanje kompletnih rakev in drugih kamnoseških del.

V nadi, da s svojim solidnim in cenanim delom ustrezem slavnemu občinstvu se priporočam z odličnim spoštovanjem

Mihael Finžgar.

Pozor!

V nedeljo, dne 13. maja t. l.

pri „Novem svetu“ na Marije Terezije cesti 14

otvoritev prenovljenega vrta

s koncertom Društva godbe.

Začetek ob 3. uri popoldne. Vstop prost.

Za dobro dolensko, štajersko in istrijsko črno vino, in sicer dolensko iz turnske graščine, Lavrenčičovo z Rake, rdeče iz Gadove peči, štajersko od doktorja Schirmmaula in ljutomersko, je izborno preskrbljeno.

Gorka in mrzla jedila se dobe ob vsakem času.

1776

Se priporoča z odličnim spoštovanjem

Valentin Mrak, gostilničar.

Pekarija slaščičarna in kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

= Filijalke: =

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebn. priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, enclan, kolmož, krmlino apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

« Drogerija » 19

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. itd.

Najznamenitejši

kemiki in priznani zdravilniki so označili

„lasno vodo Käthe“

ali pomado kot edino in najzanesljivejše sredstvo krepke in hitre rasti brade, las. — V prav kratkem času presenetljiv učinek.

Steklenica ali lonček K 2—, K 3—, poskusna steklenica K 1-40. Po povzetju pošilja samo gospa Käthe Menzel, Dunaj, XVIII. Schulgasse 3, 1. Stock, Tür 11. 1268 6

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne drtote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in sprilčevala

raznih uradov in najsirovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: 1182-7

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Rabljena kolesa in šivalni stroji

Vseh sistemov se popravljajo najceneje ali pa zamenjavajo.

Nova

kolesa in šivalni stroji

prve vrste so v največji izbiri vedno v zalogi pri 1685-2

Ivanu Jaxu in sinu.

Predobro urejena delavnica za popravila v hiši

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Za razsvetljavo!

vil, gradov, hotelov, tvornic, kavarn itd., povsod, kjer ni plinove tvornice ali elektriške centrale, je najprimernejši

Sirius' aparat za zračni plin

Obrat popolnoma brez nevarnosti. Eksplozija izključena. Najnižji obratni stroški! Za postavljenje v kateremkoli prostoru ni treba koncesije. Na stotine referenc.

F. Bothe & Cie.

DUNAJ, IV., Schäffergasse Nr. 13a.

Cenovniki zastoj. 1542-5

Firma obstoji 30 let.

„Brez konkurence“

po blagu in ceni so izdelki

domače tvornice za čevlje

F. Szantner

v Ljubljani

Najbogatejša izbira za gospode, dame, deklice in otroke.

Samo v Selenburgovih ulicah št. 4.

Ilustrovani krasotni katalog za čevlje je izšel.

Največja izbira

najboljših in najcenejših

dvokoles in šivalnih strojev

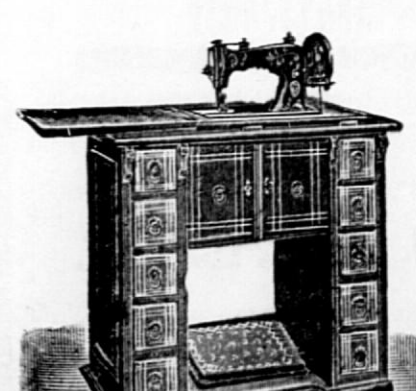
za rodbino in obrt.

Pisalni stroji. * Večletno jamstvo. * Vezenje poučujemo brezplačno. * Lastna delavnica za poprave.

256-19

IVAN JAX in SIN

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov

In navadne do najfinejše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Naznamim naročnikom se pošilja s povzetjem.

J. KEBER

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9

in

na Sv. Petra cesti št. 31

priporoča

svojo tovarniško zalogo suknenega, platnenega in perilnega blaga po izredno nizkih cenah.

Potrebščine za krojače in šivilje.

G. ČADEŽ

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manufakturne trgovine

priporoča 20

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

Jos. Eberle

urar

trgovec z zlatnino in srebrnino

na Mestnem trgu št. 13

filijalka:

na Mestnem trgu št. 17

priporoča svojo veliko zalogo prečistiških ur iz prvih tovarov, bndlik, stenskih, salonskih in ur na nihalo, briljantov, zlatnine in srebrnine. Namizna oprava iz kitajskega srebra.

Lastna delavnica za popravila in vsa nova dela.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljšo, prsto bencina, smole, petroleja ter kislina brez konkurence, brez vsacega duha po najnižjih cenah:

1 kg. 50 h, več a 70 h, pri nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano Novo!

nepremočljivo mazilo

za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Vodni zdravilni zavod kopališče Kamnik na Kranjskem

Postaja c. kr. drž. železnic. 1472-6

Vse vodno zdravljenje, (sistem Priesnitz, Wienternitz in Kneipp) solne, elektriške kopeli in kopeli z ogljikovo kislino, zdravljenje s suhim vročim zrakom, masaža in zdravilna gimnastika, zdravljenje z elektriko. Prospekti zastoj. **Sezija od 20. maja do septembra.** Zdravniški vodja **dr. R. Wackenreiter.**

Pomagajo hitro in zanesljivo za kašelj, hripavost in zaslezenje.

Izvrstne slašter brez slabega vpliva na tek.

Kartoni po 1 K in 2 K.

Poizkusni kart. 50 vin.

Naprodaj po vseh avstrijskih lekarnah. 3124-33

Najkoristnejša darila so **SINGERJEVI** šivalni stroji.

Naprodaj so v vseh prodajalnicah s tem polegstoječim kazalom.

53-19

SINGER Co., delniška družba šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Filijalke: Postojna, Kočevje, Kranj, Novo mesto.

Zgornji Rožnik

v krasni legi na hribčku blizu Ljubljane, izvrstno vpejana gostilna in kavarna z vsemi pritliklinami

se takoj proda.

Radi lepe zračne lege blizu mesta in divnega razgleda je to posestvo posebno ugodno za gradbo letovišč.

Natančnejši pogoji se izvedo pri Jerici Peršin ondi, ali pa pri lastnici **Rozi Kavčič** v Rudolfovem.

Posredovalci se odklanjajo. 1739-1

Otvoritev gostilne!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem se preselil na **Dolenjsko cesto št. 6** in otvoril tam

gostilno „pri Hrvatu“.

Skrbel bom tudi zanaprej za pristno in dobro pijačo, izboren cviček ter okusno ceno kuhinjo. — Sl. slovenskim društvom priporočam lep vrt, prenovljeno kegljišče in prostor za balneanje.

Zahvaljujem se sl. občinstvu za dosedanje naklonjenost, katero sem užival kot gostilničar pri „Frgolinu“ in prosim še za nadaljno naklonjenost.

Z velespoštovanjem **f. f. Debevc.**

1751

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v aložbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan a 60 kr., elegantno vezan a 1 gld.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan a 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan a 2 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan a 50 kr.

Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. a 50 kr.

A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. a 20 kr.

Turgenjev: Otol in sinovi. Roman, broširan a 50 kr.

— štiri novele, broš. a 20 kr.

Beneš-Třebizsky: **Blodne duše.** Roman, broširan a 70 kr.

Lefebvre: **Pariz v Ameriki**, broširan a 50 kr.

Stat nominis umbra: **Osnikarstvo in naši časniki**, broširano a 40 kr.

Jelinek: **Ukrajinske dume**, Povest, broširana a 15 kr.

Halévy: **Dnevnik**, broširan a 15 kr.

— **Razne pripovedke**, broširane a 40 kr.

— **Dve povesti**, broš. a 25 kr.

Theuriet: **Undina**, Povest, broš. a 20 kr.

A. Trstenjak: **Slovensko gledališče**, broširan izvod a 1 gld.

Jurčič: **Listki**, broš. a 15 kr.

— **Gregorčičev kritikon**, broš. a 30 kr.

Avstrijski patrijot: „**Parteiwesen der Slaven**“, broširano a 50 kr.

Po nižani cenl priporočam: Fran Kocbek, Prigorci, prilike in rekl. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Rogaška Slatina

Štajersko.

Železnica,
pošta in
telegraf.
Prospekti
zastonj.

Prekrasna lega,
kiska poln zrak
brez prahu. Mo-
derni komfort,
živahno dru-
žabno življenje.

Novo hidro-elektro-mehano-terapevtsko zdravilišče v velikem in modernem slogu. — Zdravljenje z mrzlo vodo, električne svetlobne in kopeli v banjah, inhalatorij, celice za segret zrak, elektr. masaža, solne kopeli, zdravilna gimnastika. Uspešno zdravilišče za bolezni v želodcu, črelih, na jetrih in ledvicah, za kronično zaprtje, hemoroide, kamen, ožbelost, sladkorno bolezen, protin, katjarje v požiralniku in jabelku. Jako močni zdravilni vreli, podobni onim v Karlovi in Marijinih varih. 1906: Otvoritev novega hotela z dieteško restavracijo in novim vodovodom za sladko pitno vodo.

Mnihovgraška zaloga črevljev Henrik Kenda v Ljubljani

prodaja nedvomno najboljša, najbolj solidna in najbolj zanesljiva obuvala vseh vrst in oblik za gospode, dame in otroke po jako skromnih cenah.

Graščinski oskrbnik

akademično izobražen, 39 let star, go-
vori slovensko in nemško, s priporočili
prve vrste, išče samostojnega mesta.
Pisma pod „A. G. 101“, Gradec,
glavna pošta, poste restante.

1748

Na zahtevo lepi novi, veliki cenovniki, tudi po pošti brezplačno.

Lepa birmanska darila!
FR. ČUDEN
Št. 414. Zlati double-uhani gl. 1-20.
Zlati 14 kar. gl. 3-—.
urar in trgovec v Ljubljani
edini zastopnik švicarskih tovarn Union
Št. 413. Zlati double-uhani gl. 1-—.
Zlati 14 kar. 3-50.

Št. 263. Tula-srebrna cil.-remont. Srebrna cil. z 10 kamni in dvoj. pokrovom gl. 7-25.
Št. 274. Srebrna cil.-rem. s 6 kamni gl. 5-50.
Št. 299. Srebrna cil.-rem. s 6 kamni gl. 5-50.

Srebrne ure po 3 gl. Za poceni ure ne jamčim, ker si bočem ohraniti dobro ime.

Ni BUFFALO BILL v Ljubljani

važneje nego je otvoritev nove trgovine z
modnim in manufakturnim blagom

„pri slonu“

v soboto, 5. majnika 1906

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah 50

nasproti pošti.

1636-3

Več: prepričanje!!

Nova trgovina

s suknenim, plat-
nenim in manu-
fakturnim
blagom

JOS. PETKOSIC
Ljubljana
Stari trg št. 4.
Vzorci na zahtevanje!

Pravkar izšlo:

Vojnik Bogumil

Na razsvitu

Ruske študije.

Ta zanimiva knjiga je pisana ob-
jektivno, brez onega neutemeljenega slo-
vanskega navdušenja, pa seveda tudi
brez sovražne zagrizenosti. Saj jo je
napisal Slovenec, Slovan. Omislil in
prestudiral naj bi si jo vsak izobražen
Slovenec, da si razbistri svoje predstave
in nazore o Rusiji in ruskem narodu.
Marsikaj, kar se sedaj godi na Ruskem,
mu postane jasno. Nesrečna vojna z
Japonci, krvavi domači nemiri, sijajni
nenadni uspeh revolucije: za vse to
moramo iskati in najti pravih vzrokov
činiteljev in ciljev. 54-48

Ukusne opremljena knjiga z izvržno
risbo na ovojnem listu je izšla v založbi

Š. Schwentnerja
v Ljubljani

Cena: broš. 4 K, eleg. vez. 5 K 50 h,
po pošti 30 h več.

Klobuke slamnike
cilindre in čepice
v največjih faconih in v velikih izberah
— priporoča —
Ivan Soklič.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Založnik G. kr. avstrijskih državnih uradnikov

19

Käthe voda za prsi.

Največji kras žene so lepe prsi.

Senzacionalno sredstvo v dosegu krasnih prsi, dosedaj neprekošeno po svojem pre-
senetljivem učinkovanju. Käthe voda za prsi se rabi le zunaj, zaradi tega se
porabi pri vsaki konstituciji. Käthe voda za prsi se izdeluje samo iz rastlin in
je popolnoma neškodljiva. Cena steklenici 4 gl., steklenice za poskušnjo 2 gl.
50 kr. z navodilom o uporabi. Creme proti spuščanju, v sedanjosti najboljše
čistilno sredstvo za polt, neškodljivo in brez živega srebra. Lončki à 1 gl.
in 1 gl. 75 kr. Zraven spadajoče milo 50 kr., puder 1 gl. Razpošilja di-
skretno proti povzetju gospa Käthe Mänzel, Dunaj, XVIII., Schulgasse 3,
1270-6 I. nadstropje, vrata 11.

V nedeljo, dne 13. maja t. l.

otvoritev vrta

restavracije „Lloyd“

v zvezi z

zajutrkovalnim koncertom

Začetek koncerta ob 10. uri dopoldne.

Vstop prost.

Resnično

Kupuj pa „le v steklenicah“!

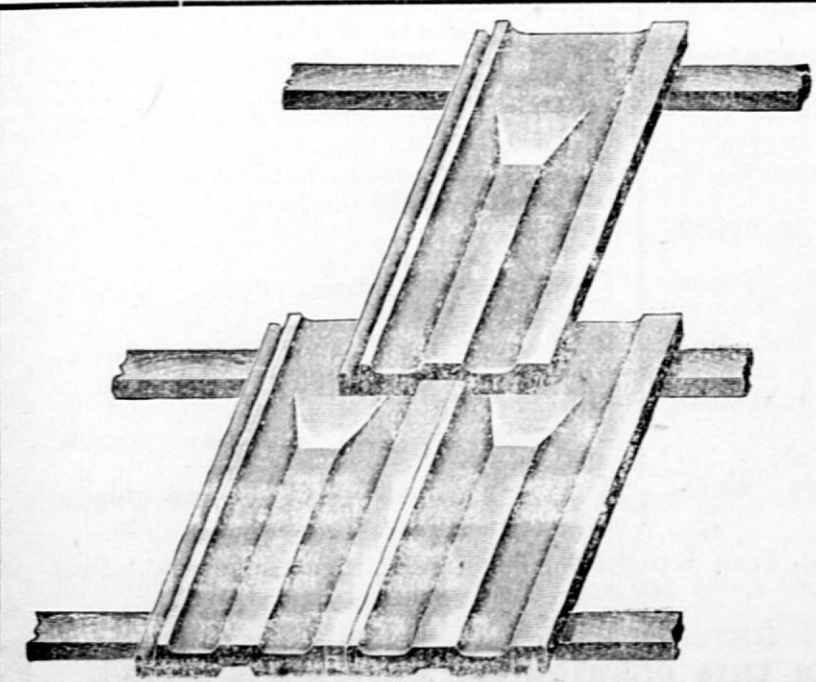
V Ljubljani pri gospodih:

Iv. Fabiana nasl. Anton Korbar. F. Großel. Adolf Hauptmann Karl C. Holzer. Ivan Jebračin. Ant. Ječminek.	Fr. Kham. Ant. Kanc, drog Mihael Kastner. Edmund Kavčič. Henrik Kenda. Josip Kordin. Anton Krisper.	Peter Lassnik. Alojzij Lilleg. A. Mehle. P. Mencinger. Josip Murnik. J. Perdan. Vaso Petričič.	Karl Planinšek. Jos. Pollak. A. Sušnik. M. E. Supan. A. Sarabon. Viktor Schiffer. M. Spreitzer.	Anton Stacul. Fran Stupica. Ferd. Terdina. Uradniško kon- sumno društvo
--	---	--	---	---

Bled: Oton Wölfling.
Crnomelj: Andrej Lackner.
Karl Müller, B. Schweiger,
Anton Zure.
Draga: P. S. Turk.
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.
Idrija: A. Jelenec, Josip Še-
petavec, Valentin Lapajne.
Kamnik: E. Hayek, J. Klemen-
čič, J. Koschier, Fr. Šubelj.
Kočevje: F. Jonke nasl. R. Ko-
ritnik, Fr. Loy, P. Petsche,
J. Röthel, M. Rom, F. Schlei-
mer, F. Göder, r. F. Verderber.
Kostanjevica: Alojzij Gač.
Krško: F. X. Aumann sin,
R. Engelsberger.

Kranj: Fran Dolenc, Ivan
Majdič, Karl Šavnik, Je-
karnar „pri sv. Trojici“, J.
Krenner, R. & E. Ross.
Litija: Lebinger & Berg-
mann.
Lož: F. Kovač.
Mirna: Josip Schuller.
Mokronog: J. Errath, B. Šbil,
„pri škofu“, Peter Strel.
Novo mesto: Küssel & Kon-
čan, A. Pauser, F. Pietersky,
I. Picek.
Polhov gradec: J. A. Leben.
Postojna: A. Ditrh, G. Pikel.
Radeče: Ivan Haller, J.
Trepečnik, I. občno rade-
ško konsumno društvo.

Radovljica: L. Fürsager, Fr.
Homann, Oton Homann.
Sodražica: Ivan Levstik.
Slika: J. C. Juvančič.
Skojla loka: E. Burdych
M. Zigon. 1301-19
Travniki: G. Bartol.
Trebnje: Jakob Petrovič.
Ivan Zernatto.
Trzin: Frid. Raitharek.
Velike Lašče: Ferdinand
M. Doganoc.
Vipava: — Vrhpolje: Fran
Kobal.
Vrhnika: D. Šetina, R. Ratner
Zagorje: R. F. Mihelič.
Iv. Müller sen.
Žužemberk: Jak. Derean.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množino

1703-2

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel)

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola.

Najilicnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojšna in najzaneslivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Sprejmejo se zastopniki.